

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Månadsbokslut för september 2008 samt prognos för helåret 2008

Föredragande landstingsråd: Catharina Elmsäter-Svärd

Ärendet

Landstingsdirektören har inkommit med månadsbokslut för september 2008 samt prognos för helåret 2008.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna månadsbokslut för september 2008 samt prognos för helåret 2008.

att i årsbokslut för Stockholm läns landsting år 2008 reservera 200 000 000 kronor för omstruktureringsåtgärder avseende Stockholms läns sjukvårdsområde, Folk tandvården i Stockholms län AB samt Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje som påbörjats år 2008 och som kommer att avslutas år 2009.

Stockholms läns landsting redovisar en prognos om 454 mkr, vilket är i linje med budget.

Inom hälso- och sjukvården får allt fler stockholmare vård i tid. En ökning av antalet läkarbesök och vårdtillfällen jämfört med föregående år förklaras med ett utökat utbud och en förbättrad tillgänglighet, men också med att befolkningen ökar i Stockholms län.

Alliansens satsningar på en förbättrad tillgänglighet och kvalitet inom hälso- och sjukvården har också resulterat i att en större andel av befolkningen än tidigare år har stort förtroende för vården.

Bilaga

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2008-10-21

LS 0810-0917

Även inom kollektivtrafiken har de stora satsningar som alliansen genomfört lett till märkbara förbättringarna för resenärerna. Tillförlitligheten och punktligheten har ökat, vilket resulterat i fler antal resenärer och därmed högre biljettintäkter. Satsningarna inom kollektivtrafiken har också ökat andel nöjda resenärer.

Trots en avmattning i konjunkturen och en internationell finanskris redovisar landstinget en prognos för 2008 i linje med budget. Viktigt är dock att hälso- och sjukvårdens kostnadsutveckling hålls under kontroll och att de enheter som prognostiserar underskott genomför nödvändiga åtgärder för att komma till rätta med dessa. Produktionsutskottet har särskilt begärt att ledningen för Karolinska ska komma till varje möte med produktionsutskottet för att redovisa hur ekonomin utvecklas samt hur det åtgärdsprogram som vidtagits för att komma till rätta med det prognostiserade underskottet faller ut.

Mot bakgrund av att Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), Folktandvården i Stockholms län AB samt Sjukvården Salem, Nykvarn och Södertälje (SNS) har genomgått under 2008, och kommer att genomgå under 2009, omstrukturerings- och effektiviseringsarbeten föreslår Landstingsstyrelsen att en omstruktureringsreserv med inriktning på SLSO:s, Folktandvården i Stockholms län AB:s samt SNS:s omställningsarbete avsätts i 2008 års årsbokslut till ett belopp uppgående till 200 000 000 kronor.

LS 0810-0917

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 5 november 2008.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 18 november 2008.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till s- och v-ledamöternas förslag, dels till mp-ledamotens förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

S- och v-ledamöterna reserverade sig:

Socialdemokraterna och vänsterpartiet föreslår landstingsstyrelsen besluta, *att* uppdra till landstingsstyrelsens ordförande att omgående genomföra partiöverläggningar för att ta fram ett brett förankrat åtgärdsprogram med både effektiviseringar och skattehöjning som säkrar de närmaste årens finansiering av hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken, *att* uppdra till produktionsutskottet att förhindra att de av landstingsfullmäktiges majoritet beslutade besparingskraven på Karolinska universitetssjukhuset och SNS föranleder drastiska åtgärder som medför negativa konsekvenser för vårdens kvalitet, *att* i övrigt fastställa månadsbokslut för augusti 2008 samt prognos för helåret 2008.

Vårdköer, nedskärningar och försämringar har redan under två års gynnsam ekonomiska situation blivit regel i sjukvården. Trots borgerliga löften om en köfri vård väntar 65 000 patienter på vård. Mer än 50 000 patienter väntar på besök hos specialistläkare. Närmare 15 500 personer väntar på operation. Vårdgarantin, som ska trygga patienternas rättigheter inom vården, har urholkats. Mer än 35 000 personer får inte vård inom vårdgarantitiden. Värst är det inom ortopedi, kirurgi, hudsjukvård samt neuropsykiatriska utredningar.

Trots att vårdköerna ökat kraftigt, så är kostnadsutvecklingen på en fortsatt hög och stigande nivå. Effektiviteten i resursanvändandet måste därför sättas ifråga. Landstinget tycks i steg för steg närma sig den situation med omfattande resursslöseri som var rådande under mandatperioden 1998-2002.

Samtidigt är skatteintäktsutvecklingen i avtagande på grund av den allt sämre samhällsekonomin. Det är därför ytterst oroande att den skattesänkning som genomförts har gjorts utan att uthålligt ekonomiskt utrymme

LS 0810-0917

funnits. Den eskalerande väntetidssituationen har delvis sin grund i den underfinansiering som skattesänkningen medfört.

Samtidigt är den samhällsekonomiska utvecklingen starkt negativ. Konjunkturedgången och regeringens bristande insatser riskerar att medföra ytterligare försämringar av landstingets skatteintäkter. Landstingets ekonomiska utsikter de närmaste åren är ytterst bekymmersamma.

För att säkra en trygg utveckling för Stockholmarnas sjukvård och kollektivtrafik borde brett förankrade åtgärder vidtas som säkrar finansieringen. Ett genomarbetat program för effektiviseringar behöver utarbetas i kombination med att skattuttaget återförs till en högre nivå för att säkra kvaliteten i sjukvården och kollektivtrafiken.

Akutsjukhusen prognostiserar sammantaget ett underskott på 225 miljoner kronor. Särskilt Karolinska universitetssjukhusets ekonomiska situation avviker kraftigt från beslutad budget och prognosen har försämrats med föregående månads prognos.

Förslag från oppositionen om att tillföra ägartillskott till Karolinska och SNS har förkastats av landstingsfullmäktiges borgerliga majoritet. Ur revisionell synpunkt är därför landstingsstyrelsens borgerliga ledamöter skyldiga att verkställa besparingar med effekt innevarande år så att budgeten upprätthålls. Produktionsutskottet bör därför ges i uppdrag att säkerställa att de åtgärder som ska vidtas inte föranleder negativa konsekvenser för vårdens kvalitet.”

Mp-ledamoten reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslås besluta att uppdra till produktionsutskottet att komma med förslag på hur sjukhusens och SNS underskott ska hanteras vid ingången av en period med treåriga avtal, att uppdra till produktionsutskottet att snarast redovisa analyser över vårdköer respektive det ökade antalet vårdtillfällen, att i övrigt fastställa månadsbokslutet för augusti 2008 samt prognos för helåret 2008

I månadsbokslutet redovisar landstingskoncernen en något lägre prognos än föregående månad. Med den turbulens som råder på finansmarknaden just nu borde det vara rimligt att i månadsboksluten få en närmare analys av hur ökade in- och utlåningsräntor påverkar landstingets totala ekonomi.

Samtliga verksamheter inom vården utom Karolinska sjukhuset uppvisar ett förbättrat eller lika resultat i förhållande till föregående månadsbokslut. Karolinska Sjukhuset kommer med all sannolikhet inte att kunna hämta upp

LS 0810-0917

sitt underskott. Det är mycket angeläget att landstingsstyrelsen snarast tar ställning till hur detta underskott ska hanteras. Detta är desto mer angeläget då redan nu aviseras beslut om att avsätta 220 mkr i 2008 års bokslut för omstruktureringsåtgärder inom andra av landstingets verksamheter. Vi delar inte majoritetens syn på hur detta ska göras utan anser att det är bättre att nu ge tillägg till de verksamheter som inte kommer att kunna täcka sina kostnader. Vi delar inte heller majoritetens syn på den framtida utvecklingen av Folk tandvården eller Salem, Nykvarn, Södertälje.

I sjukvården är kostnadsutvecklingen fortsatt hög trots att köerna till viss vård ökar och vårdgarantier inte kan hållas. I augusti sprängdes 50 000 vällen för väntande till mottagning och så många som 20000 har väntat mer än 90 dagar till mottagning. Det är helt under all kritik och borde vara mest prioriterat att komma till rätta med. I stället berömmar sig majoriteten för ett ökat antal mottagningstillfällen. Det tycks ha uppkommit en alarmerande situation där antalet besök ökar mycket samtidigt som kösituationen förvärras. Detta kräver otvivelaktigt en genomgripande analys av vilka bristerna är i systemet. Införandet av Vårdval Stockholm har genererat högre tillgänglighet i vissa fall men skapat köer i andra fall. En obalans som snabbt måste analyseras noggrant och åtgärdas. Inför införandet av 3-åriga avtal med sjukhusen måste kösituationen komma fram i ljuset och det måste finnas en handlingsplan för hur gamla underskott hanteras. Karolinska universitetssjukhuset och SNS bör få ett ingångsläge där dessa underskott neutraliserats.

Inom SL genererar de ökade biljettintäkterna mer än vad som används. Därför bör priserna för färdbiljetter och månadskort sänkas.

Waxholmsbolagets ökande underskott som hänförs till ökade bränsle-kostnader bör generera ett intensifierat arbete mot utbyte av bränslen och anpassningar i fordonsflottan till miljövänliga bränslen. Underskottet i Waxholmsbolaget bör inte mötas med ökade biljettpriser utan med koncern-bidrag för modernisering.”

Ärendet och dess beredning

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 21 oktober 2008 överlämnat månadsbokslut för september 2008 samt prognos för helåret 2008 (bilaga).

Landstingsstyrelsen

Månadsbokslut för september 2008

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen beslutar

att godkänna månadsbokslut för september 2008 samt prognosen för helåret 2008.

Resultaträkning SLL	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Utfall
mkr	2008	2007	08-07	2008	2008	2007
	sept	sept	%			
Verksamhetens intäkter	9 786	9 191	6,5	13 066	13 404	12 497
Verksamhetens kostnader	-43 525	-41 420	5,1	-59 943	-60 451	-56 773
Avskrivningar	-1 984	-1 860	6,7	-2 677	-2 663	-2 514
Verksamhetens nettokostnader	-35 724	-34 088	4,8	-49 553	-49 711	-46 789
Därav jämförelsestörande poster						-117
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	38 532	36 477	5,6	51 278	51 406	48 712
Finansnetto	-796	-670	18,9	-1 265	-1 240	-915
Resultat	2 012	1 719		460	454	1 008

Landstingskoncernen redovisar en prognos om 454 mkr, i stort sett i nivå med budget.

Vård SLL	Utfall	Utfall	Förändr.	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
totalt	2008	2007	08-07	2008	2008	PR/BU	2007	PR/-07
	Sept	Sept	%			%		%
Vårdtillfällen	219 244	209 139	4,8	299 854	288 384	4,0	283 981	5,6
Läkarbesök	5 277 100	4 923 447	7,2	7 152 940	6 879 037	4,0	6 671 225	7,2

Inom Hälso- och sjukvården ökar konsumtionen avseende både läkarbesök och vårdtillfällen jämfört med föregående år. Antalet vårdtillfällen prognostiseras öka med 5,6%, nära 15 900 fler och antalet läkarbesök med 7,2%, ca 481 700 fler jämfört med föregående år. Det totala antalet resande inom trafikverksamheten prognostiseras sammanlagt öka med 1,8%, 12 030 000 fler jämfört med föregående år.

Trafik SLL	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2008	2008	PR/BU	2007	PR/-07
			%		%
W ÅAB antalet passagerare	3 768 000	3 873 000	-2,7	3 761 000	0,2
FtjN antalet resor totalt	3 545 000	3 607 000	-1,7	3 522 000	0,7
SL antalet påstigande	684 000 000	681 000 000	0,4	672 000 000	1,8

Mer detaljerad information om månadsbokslutet lämnas av avdelningen SLL Ekonomi och Finans vid Landstingsstyrelsens förvaltning.

Mona Boström
 Landstingsdirektör

Helena Holmstedt
 Finansdirektör

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING	3
1.1	SLL KONCERNEN	3
1.2	HÄLSO- OCH SJUKVÅRD I KORTHET	4
1.3	TRAFIK I KORTHET	7
1.4	ÖVRIG VERKSAMHET I KORTHET	7
1.5	KONSUMTION VÅRD OCH TRAFIK I KORTHET	8
2	UTFALL FÖR PERIODEN JANUARI-SEPTEMBER 2008	10
2.1	UTFALL VERKSAMHETENS INTÄKTER	10
2.2	UTFALL SKATTEINTÄKTER, GENERELLT STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING	10
2.3	UTFALL VERKSAMHETENS KOSTNADER	11
2.4	ÅRSARBETARUTVECKLING SLL UTFALL – PROGNOSEN	12
3	HELÅRS PROGNOSEN	12
3.1	PROGNOSEN VERKSAMHETENS INTÄKTER	14
3.2	PROGNOSEN SKATTEINTÄKTER, GENERELLT STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING	14
3.2.1	<i>Samhällsekonomisk bakgrund</i>	15
3.2.2	<i>Skatteunderlagets utveckling</i>	15
3.2.3	<i>Analys av osäkerheten i skatteintäktsprognosen 2008</i>	16
3.3	PROGNOSEN VERKSAMHETENS KOSTNADER	17
3.3.1	<i>Kostnadsutvecklingen</i>	18
3.3.2	<i>Resultat rullande tolv månader</i>	18
4	FINANSIERING	19
4.1	LIKVIDITET, BETALNINGSBEREDSKAP OCH FINANSNETTO	19
4.2	INVESTERINGAR	19
5	BILAGOR	21
5.1	BILAGA 1 HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN	21
5.1.1	<i>Vårdkonsumtion</i>	21
5.1.2	<i>Vänteläget i vården</i>	25
5.1.3	<i>Verksamhetsförändringar</i>	27
5.1.4	<i>Årsarbetarutveckling vården</i>	31
5.1.5	<i>Utfall för perioden januari-september 2008</i>	32
5.1.6	<i>Helårsprognos</i>	33
5.2	BILAGA 2 TRAFIKEN	48
5.2.1	<i>Övergripande</i>	48
5.2.2	<i>AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)</i>	49
5.2.3	<i>Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB)</i>	51
5.2.4	<i>Färdtjänstnämnden (FtjN)</i>	51
5.3	BILAGA 3 ÖVRIGA RESULTATENHETER	53
5.3.1	<i>Fastigheter</i>	53
5.3.2	<i>Koncernfinansiering</i>	54
5.3.3	<i>Övriga</i>	54
5.4	BILAGA 4 TABELL RESULTAT PER FÖRVALTNING OCH BOLAG	55
5.5	BILAGA 5 TABELL INVESTERINGAR PER FÖRVALTNING OCH BOLAG	56
5.6	BILAGA 6 TABELL ÅRSARBETARE PER FÖRVALTNING OCH BOLAG	57
5.7	BILAGA 7 FÖRKLARING TILL NYTTJADE FÖRKORTNINGAR	58

1 SAMMANFATTNING

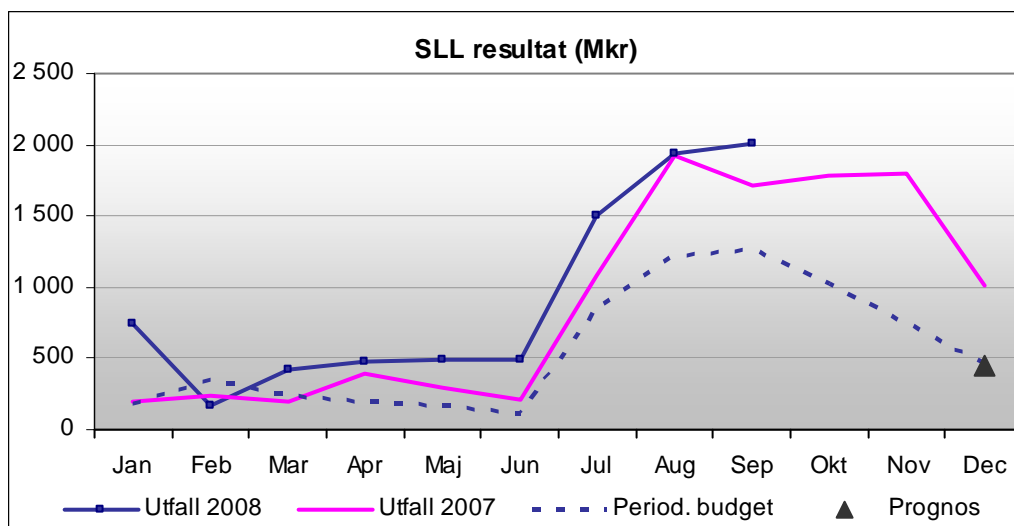
1.1 SLL koncernen

Landstingskoncernen redovisar en prognos om 454 mkr, i stort sett i nivå med budget. SL prognostiserar ett resultat på 160 mkr som beror på högre biljettintäkter än budgeterat. HSN redovisar denna månad en prognos på 150 mkr högre än budgeterat nollresultat. Landstingsfastigheter Stockholm prognostiserar ett resultat som är 80 mkr högre än budget som hänförs till realisationsvinster och högre hyresintäkter. Karolinska Universitetssjukhuset prognostiserar ett resultat på - 220 mkr, vilket är en försämring med 40 mkr jämfört med augustiprognosen. Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje redovisar en prognos på -24 mkr lägre än budget. Locums prognos är 34 mkr lägre än budget och det hänförs till förändring i pensionsprognosen från KPA.

Verksamhetens intäkter prognostiseras till 13 404 mkr, 2,6%, högre än budget dvs. 337 mkr. Skatteintäkterna prognostiseras till 51 406 mkr, 0,2%, högre än budget dvs. 128 mkr.

Verksamhetens kostnader prognostiseras bli 60 451 mkr, vilket är 509 mkr, eller 0,8% högre än budgeterat.

Finansnettot prognostiseras bli -1 240 mkr vilket är en förbättring med 25 mkr jämfört med budget.

Resultaträkning SLL	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Utfall
mkr	2008	2007	08-07	2008	2008	2007
	sept	sept	%			
Verksamhetens intäkter	9 786	9 191	6,5	13 066	13 404	12 497
Verksamhetens kostnader	-43 525	-41 420	5,1	-59 943	-60 451	-56 773
Avskrivningar	-1 984	-1 860	6,7	-2 677	-2 663	-2 514
Verksamhetens nettokostnader	-35 724	-34 088	4,8	-49 553	-49 711	-46 789
Därav jämförelsestörande poster						-117
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	38 532	36 477	5,6	51 278	51 406	48 712
Finansnetto	-796	-670	18,9	-1 265	-1 240	-915
Resultat	2 012	1 719		460	454	1 008

Av nedanstående tabell framgår fördelning av resultatet på verksamhetsområden av utfall, budget och prognos.

Resultat SLL	Utfall	Utfall	Förändr.	Period.	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall
mkr	2008	2007	08-07	budget	2008	2008	PR-BU	2007
	jan-sept	jan-sept		jan-sept				
Hälso- och sjukvård	775	295	479	512	54	-42	-96	-299
Trafik	652	480	172	40	0	175	174	177
Fastigheter	430	457	-28	320	346	205	-141	517
Koncernfinansiering	46	352	-306	-34	81	118	37	372
Övriga verksamheter	110	135	-26	-2	-21	-3	19	242
Resultat SLL	2 012	1 719	293	836	460	454	-6	1 008

1.2 Hälso- och sjukvård i korthet

Helårsprognosen för Hälso- och sjukvården i Stockholms läns landsting uppgår till -42 mkr, vilket är 96 mkr lägre än budgeterat resultat. Budgetavvikelsen är hänförlig till Karolinska Universitetssjukhuset -220 mkr, Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje -24 mkr, SLSO -15 mkr, Stockholm Care AB -7 mkr, TioHundra AB -1 mkr, Folk tandvården 2 mkr, S:t Eriks Ögonsjukhus AB 4 mkr, Danderyds Sjukhus AB 15 mkr samt Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) 150 mkr.

Prognosen har förbättrats med 30 mkr jämfört med föregående månadsbokslut främst beroende på att HSN och Danderyds Sjukhus AB har förbättrat sina prognoser med 50 mkr respektive 15 mkr medan Karolinska Universitetssjukhuset har försämrat sin prognos med 40 mkr.

Periodens resultatutfall är 263 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget (i augustibokslutet var resultatutfallet 354 mkr högre än periodiserad budget). Den största positiva avvikelsen mot periodiserad budget uppvisas av HSN med 490 mkr medan den största negativa avvikelsen mot periodiserad budget uppvisas av Karolinska Universitetssjukhuset med -277 mkr.

Prognosen på -42 mkr kan jämföras med resultatutfallet till och med september på 775 mkr. Detta innebär en prognostiserad resultatförsämring med 817 mkr under resterande del av året. Av den prognostiserade resultatförsämringen svarar

HSN för 655 mkr medan vårdproducenterna tillsammans svarar för 162 mkr. Av vårdproducenterna är det främst SLSO som prognostiserar en resultatförsämring uppgående till 124 mkr.

Det finns i detta månadsbokslut ingen samlad bedömning av hur vårdkonflikten i våras påverkade resultatutfallet till och med september samt årsprognosen. Vid produktionsutskottets sammanträde den 23 oktober kommer de externa konsulterna att redogöra för konsekvenserna av vårdkonflikten. Detta kommer att analyseras och beskrivas närmare i kommande månadsbokslut.

	Resultat 2008 jan-sept	Resultat 2007 jan-sept	Period Budget jan-sept	Prognos helår sept	Prognos helår aug	Bokslut helår 2007	Budget helår 2008	Avvikelse prognos- budget
Vård								
HSN	805,1	433,3	315,0	150,0	100,0	87,5	0,0	150,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	144,5	151,2	96,5	20,0	20,0	50,1	35,0	-15,0
Karolinska universitetssjukhuset	-216,5	-204,2	60,2	-220,0	-180,0	-358,1	0,0	-220,0
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	-19,0	-15,0	2,5	-24,0	-27,0	-25,4	0,0	-24,0
Södersjukhuset AB	2,6	-24,5	16,1	0,0	0,0	-27,1	0,0	0,0
Danderyds Sjukhus AB	16,9	-76,9	-4,6	15,0	0,0	-65,1	0,0	15,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	15,2	4,4	4,6	4,0	4,0	3,8	0,0	4,0
<i>Akutsjukhusen totalt</i>	<i>-200,8</i>	<i>-316,2</i>	<i>78,8</i>	<i>-225,0</i>	<i>-203,0</i>	<i>-472,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-225,0</i>
Folk tandvården Stockholms län AB	23,5	27,0	13,1	17,0	17,0	38,5	15,0	2,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	-0,1	1,7	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0
Stockholm Care AB	-3,2	3,0	3,0	-3,0	-3,0	2,4	4,0	-7,0
Koncernjusteringar ¹⁾	-0,4	-0,4	0,0	-0,4	-0,4	0,0	0,0	-0,4
<i>Subtotal</i>	<i>768,5</i>	<i>299,7</i>	<i>506,3</i>	<i>-41,4</i>	<i>-69,4</i>	<i>-292,1</i>	<i>54,0</i>	<i>-95,4</i>
TioHundra AB	6,0	-4,9	5,4	-1,0	-3,5	-7,2	0,0	-1,0
Totalt vård	774,5	294,8	511,7	-42,4	-72,9	-299,4	54,0	-96,4

1) Koncernjusteringar i utfallet avser koncernåterläggningar och interndifferenser. I prognosen återläggs nedskrivning av aktier i DB.

Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) förbättrar denna månad sin prognos från 100 mkr till 150 mkr. Prognosen har förändrats enligt följande; minskade kostnader för läkemedel 25 mkr, somatisk specialistvård 13 mkr, primärvård 9 mkr samt övrig sjukvård 3 mkr. Den positiva budgetavvikelsen på 150 mkr är hänförlig till övrig sjukvård 75 mkr, primärvård 48 mkr, geriatrik 32 mkr, psykiatri 25 mkr samt somatisk specialistsjukvård -30 mkr. Resultatutfallet på 805 mkr är 490 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget. Överskottet är främst hänförligt till somatisk specialistvård. Även övrig vård, primärvård, läkemedel och tandvård uppvisar överskott mot periodiserad budget.

Karolinska Universitetssjukhuset försämrar denna månad sin prognos med 40 mkr till -220 mkr, att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Den nya prognosen innebär en ytterligare kostnadsökning med 45 mkr samt en förbättring på intäktssidan med motsvarande 5 mkr. Prognosen förutsätter att Karolinska erhåller full kostnadsytterfallsersättning av HSN samt att initierade åtgärdsplaner genomförs. I den mån ersättningskorrigering ej genomförs uppskattas det prognostiserade resultatet att ytterligare försämrats.

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) bibehåller sin prognos på 20 mkr, att jämföra med ett resultatkrav på 35 mkr. Den negativa budgetavvikelsen hänförs främst till minskade intäkter inom primärvården. Åtgärdsplaner har utarbetats för de resultatenheter som bedöms ha svårigheter att få en ekonomi i balans och en stödgrupp med de elva vårdcentraler som har störst omställningsbehov har

startats under ledning av sjukvårdsdirektören. Ledningen för vissa resultatenheter inom SLSO har förstärkts.

Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje (SNS) redovisar denna månad en förbättrad prognos med 3 mkr, till -24 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Prognosförbättringen härleds till en förbättrad situation inom primärvården och lägre pensionskostnader. Geriatrikens prognos är försämrad med 2 mkr till -3 mkr. Primärvårdens prognos är förbättrad med 3 mkr till -10 mkr, somatisk specialistvård oförändrad -14 mkr och för administrationen prognostiseras ett positivt resultat om 3 mkr.

Södersjukhuset AB (SÖS) prognostiserar ett nollresultat, vilket är i enlighet med budget. Resultatutfallet på 3 mkr är 14 mkr lägre än resultat enligt periodiserad budget.

Danderyds Sjukhus AB (DSAB) uppvisar denna månad en prognos på 15 mkr, vilket är en förbättring sedan föregående månadsbokslut med motsvarande belopp. Prognosen skall jämföras med ett budgeterat nollresultat. Prognosförbättringen är hänförlig till såväl högre beräknade intäkter som lägre beräknade kostnader. Resultatutfallet på 17 mkr är 22 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB (S:t Erik) redovisar en prognos på 4 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av en förväntan om att bolaget ej uppnår helårseffekt avseende den nya behandlingsmetoden AMD, högre utomlänsintäkter samt lägre kostnader för köpta sjukvårdstjänster.

TioHundra AB redovisar en prognos på -2 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Det är en förbättring med 5 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. Resultatutfallet uppgår till 12 mkr, vilket är 2 mkr högre än budgeterat periodiserat resultat. TioHundra AB konsolideras i SLL-koncernen med 50 procent.

TioHundranämnden redovisar en prognos på -25 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Prognosen har förbättrats med 2 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. Resultatutfallet uppgår till -25 mkr, att jämföra med budgeterat periodiserat resultat på 0 mkr. Hänsyn har tagits till TioHundranämndens utfall och prognos i SLL-koncernens månadsbokslut per september.

Folktandvården Stockholms län AB bibehåller sin prognos på 17 mkr, att jämföra med ett budgeterat resultat på 15 mkr. Resultatutfallet på 24 mkr är 11 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget.

Stockholm Care AB bibehåller sin prognos på -3 mkr, att jämföra med budgeterat resultat på 4 mkr. Anledningarna till budgetavvikelsen på -7 mkr är främst en minskad patienttillströmning, ökade kostnader i samband med VD:s avgång samt kundförluster. Resultatutfallet är cirka 6 mkr lägre än såväl motsvarande period föregående år som resultat enligt periodiserad budget.

Övriga resultatenheter inom den samlade hälso- och sjukvården redovisar prognoser som överensstämmer med budgeterade resultat samt resultatutfall för perioden som inte väsentligt avviker mot periodiserad budget.

1.3 Trafik i korthet

Trafikverksamhetens prognos har förbättrats med 5 mkr jämfört med föregående månad och redovisar 175 mkr högre än budgeterat nollresultat. Det är SL och Färdtjänsten som prognostiserar plusresultat med 160 respektive 20 mkr. Prognosen för WÅAB är 5 mkr lägre än budget. Periodens resultat, 652 mkr, är 612 mkr högre än budgeterat periodresultat.

AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) resultatförbättring jämfört med budget sammanhänger framför allt med högre biljettintäkter till följd av dels ett ökat resande, dels höjda priser på biljetter och kort från 1 mars 2008. Prognosen för resandet överträffar budgeten med 0,4%. Punktligheten har ökat för samtliga trafikslag jämfört med 2007 men når inte upp till de budgeterade värdena utom för Roslagsbanan och Saltsjöbanan.

Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) försämrade prognos jämfört med budget hänförs till ökade bränslekostnader. Prognosen för resande har reviderats och visar 105 000 passagerare färre än budget.

Färdtjänstnämndens (FtjN) prognos och avvikelse mot periodiserad budget hänförs främst till lägre kostnader då antalet resor varit lägre än budgeterat. Prognostiserad resandeutveckling är 0,7% jämfört med bokslut 2007, den budgeterade utvecklingen för året är 2,4%.

Regionplane- och trafiknämnden (RTN) redovisade prognos är i enlighet med budgeterat nollresultat.

1.4 Övrig verksamhet i korthet

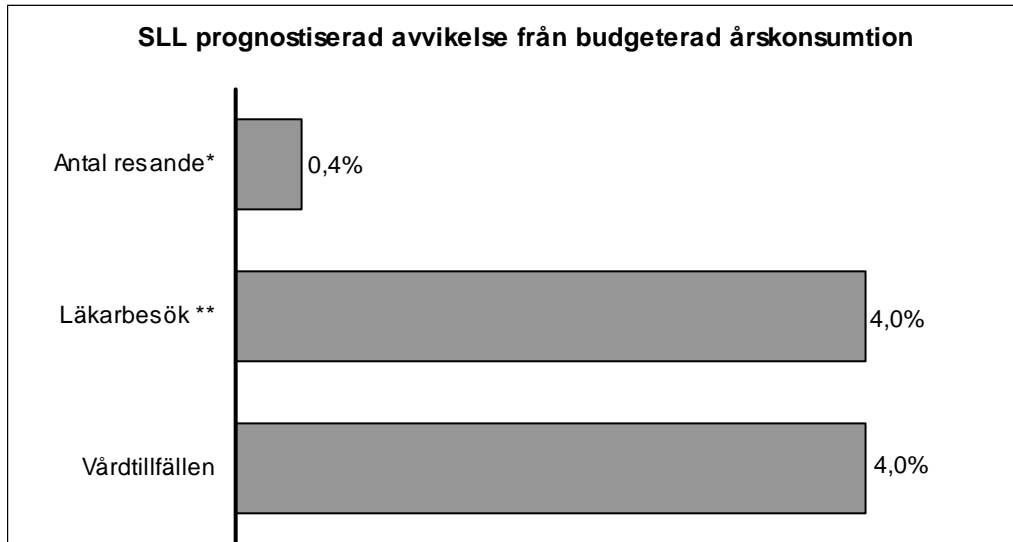
Landstingsfastigheters resultat på 451 mkr är något lägre än föregående års utfall på 452 mkr. Periodens resultat före reavinster uppgår till 355 mkr, vilket är 21 mkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognostiserat resultat om 423 mkr är 80 mkr högre än årsbudget.

Locums prognos för årets resultat är - 30 mkr. Avvikelsen mot budget uppgår till - 34 mkr. Pensionskostnader enligt prognos från KPA ökar med 32 mkr jämfört med budget.

Koncernfinansiering prognostiserar ett resultat som överstiger budget med 37 mkr. De samlade skatteintäkterna beräknas bli 128 mkr högre än budgeterat, men detta motverkas bl a av ett prognostiserat finansnetto lägre än budgeterat beroende på högre koncerninterna räntekostnader.

För mer detaljerad information om resultat per enhet hänvisas till 5.4 bilaga 4.

1.5 Konsumtion vård och trafik i korthet

Statistik ifrån HSN, TioHundranämnden, WÅAB, FtjN och SL.

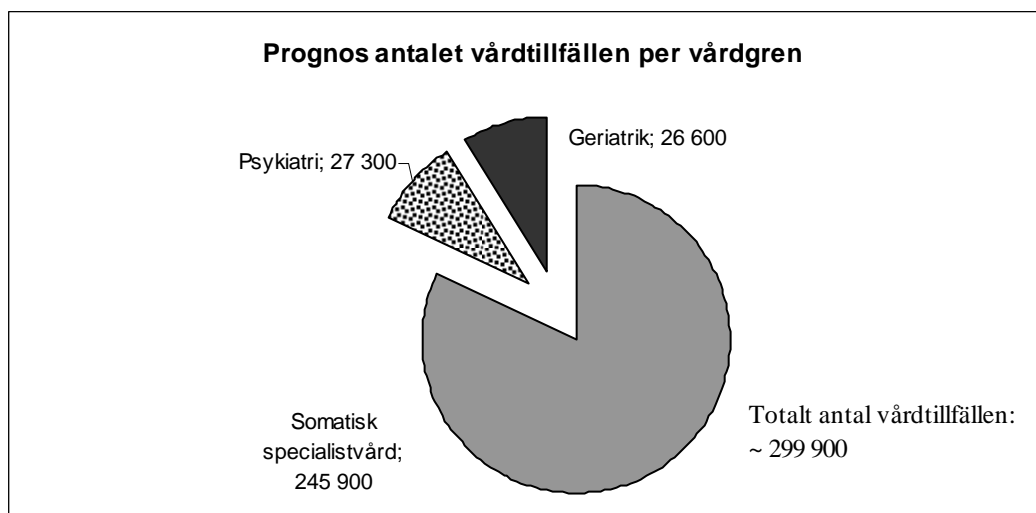
I brist på budgetvärden för TioHundranämndens statistik har bokslut 2007 nyttjats som referensvärde.

* Summering antalet påstigande helresor inom SL, antalet passagerare på WÅAB och antalet resor FtjN

** Besök hos läkare exklusive telefonkontakter.

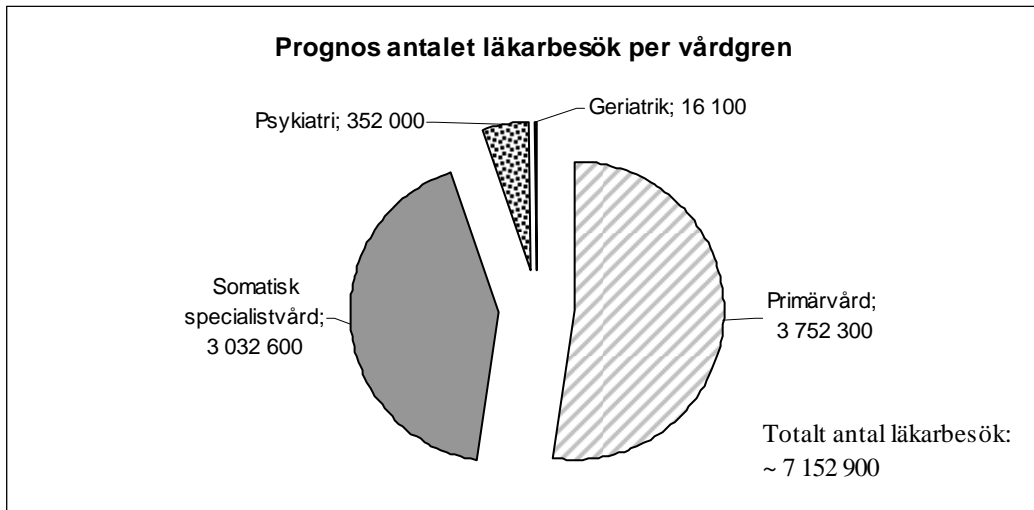
Vård inom geriatrik, psykiatri, somatisk specialistvård samt primärvård. Vårdstatistik visas inklusive privata specialister / privatägd sjukvård som har avtal med HSN alternativt Tiohundranämnden samt de som arvoderas enligt nationella taxan.

Antalet *vårdtillfällen* totalt sett påvisar en ökning av konsumtionen under januari till september på 4,8%, cirka 10 100 fler vårdtillfällen jämfört med september 2007. Den budgeterade förändringen för helåret är en ökning på 1,6%, 4 400 vårdtillfällen. Störst ökning denna månad uppvisar somatisk specialistvård, men även psykiatri uppvisar ett ökat antal vårdtillfällen.

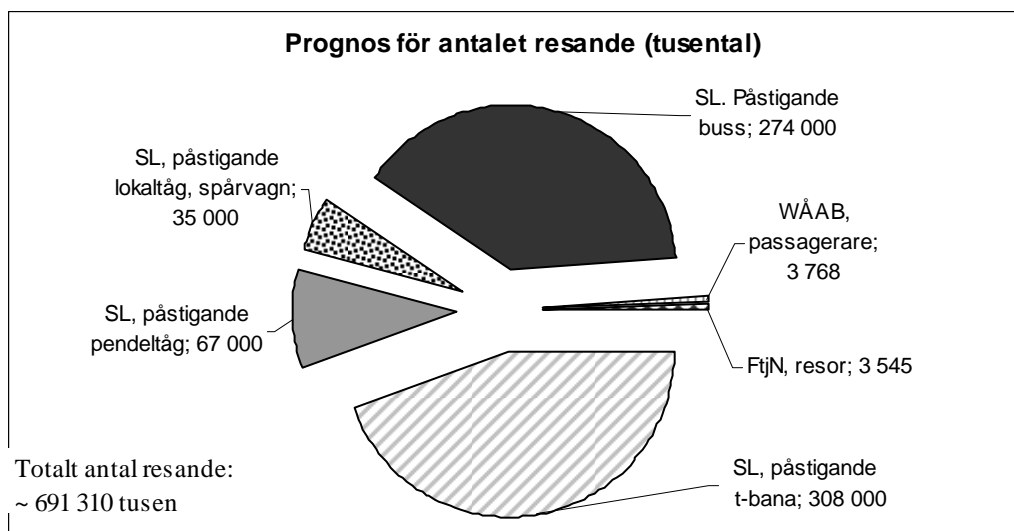
Prognosen för 2008 är 4,0 % fler vårdtillfällen än budgeterat för helåret och utgör således en ökning med 5,6 %, nära 15 900 fler vårdtillfällen än föregående år. Prognosen är justerad uppåt vid denna rapportering vad gäller somatisk specialistvård och psykiatri och nedåt vad gäller geriatrisk slutenvård.

Det totala antalet läkarbesök per september ökar med 7,2 %, 353 700 fler besök, jämfört med samma period föregående år, att jämföra med den budgeterade ökningen för helåret på 3,1 %, 207 800 läkarbesök. Det är framför allt läkarbesök inom primärvården som ökar, men även psykiatri och somatisk specialistvård uppvisar ökat antal besök. Tidigare månaders ökning vad avser somatisk specialistvård har avtagit men uppvisar alltså en ökning jämfört med september 2007.

Prognos för antalet läkarbesök alla vårdgrenar samlat är 4,0 % fler läkarbesök än budgeterat vilket är 7,2 %, 481 700, fler än föregående år. Prognosen är, av HSN, justerad marginellt vad avser primärvården, geriatrisk och somatisk specialistvård.

En utförligare redovisning angående vårdkonsumtion per vårdgren görs nedan under *5.1.1 Vårdkonsumtion*.

Prognosen för antal resande inom hela trafikverksamheten är 0,4%, dvs. 2 833 000 fler resande, jämfört med budget. Totalt antal resande beräknas till 691 313 000 jämfört med budget 688 480 000. Den budgeterade ökningen jämfört med bokslut 2007 är 1,4%, 9 197 000 resande. Prognosen visar en ökning med 1,8% jämfört med 2007. För perioden noteras en ökning i hela SL-trafiken

samt i skärgårdstrafiken jämfört med föregående år. För färdtjänsten är det totala antalet resor i stort sätt oförändrat jämfört med föregående års periodutfall, dock ökar färdtjänstresorna och då främst taxiresor.

2 UTFALL FÖR PERIODEN JANUARI-SEPTEMBER 2008

Resultatutfallet för perioden uppgår till 2 012 mkr, vilket är 293 mkr högre än motsvarande period föregående år.

2.1 Utfall verksamhetens intäkter

Intäkter mkr	Utfall 2008 sept	Utfall 2007 sept	Förändr. 08-07 %	Bidrag till % förändr.
Patientavgifter sjuk- och tandvård	845	802	5,3	0,5
Biljettintäkter	3 857	3 440	12,1	4,5
Försäljning av primärtjänster	946	919	3,0	0,3
Hysesintäkter, försäljn. övriga tjänster, material, varor	2 237	2 227	0,4	0,1
Statsbidrag och övriga bidrag	1 367	1 361	0,4	0,1
Övriga intäkter	534	441	20,9	1,0
Summa verksamhetens intäkter	9 786	9 191	6,5	6,5

Verksamhetens intäkter visar mellan åren en ökning på 6,5% eller 594 mkr. Den största intäktsposten, biljettintäkter i trafikverksamheten, ökar med drygt 12% jämfört med föregående år. Detta hänförs till ökat resande och höjda biljettpriser. Patientavgifter ökar med 5,3%, vilket är i paritet med aktuell vårdkonsumtion. Posten Övriga intäkter ökar bl.a. till följd av ökade reavinster vid avyttring av byggnader samt ökade övriga intäkter.

2.2 Utfall skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

De samlade skatteintäkterna¹ ökade under perioden januari-september 2008 med 38 532 mkr, vilket motsvarar en ökning med 5,6% jämfört med samma period i fjol.

Samlade skatteintäkter mkr	Utfall 2008 sept	Utfall 2007 sept	Förändr. 08-07 %	Bidrag till % förändr.
Skatteintäkter	35 975	34 153	5,3	5,3
Generella statsbidrag	3 446	3 371	2,2	0,2
Utjämningsystemet	-889	-1 047	-15,1	0,4
Summa samlade skatteintäkter	38 532	36 477	5,6	5,6

Posten skatteintäkter står för det enskilt största bidraget till förändringen. Intäktsposten från skatt på inkomster består av två delar, dels av preliminära skatteintäkter för 2008, dels av en prognos för slutavräkning 2008 och 2007. Perioden januari till september 2008 ökade skatteintäkterna med 1 822 mkr jämfört med samma period 2007, vilket motsvarar en ökning med 5,3%. Bidraget från de

¹ Begreppet "samlade skatteintäkter" inbegriper skatt på inkomster från arbete, generella/ovillkorade bidrag från staten samt avgifter och bidrag till det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

preliminära skatteintäkterna uppgår till 2 349 mkr och prognos för slutavräkning 2008 och 2007 uppgår till -527 mkr.

I posten generella statsbidrag ingår ett bidrag för läkemedelsförmånen och ett bidrag för minskad sjukfrånvaro. Under årets första nio månader har bidraget för läkemedelsförmånen samt för minskad sjukfrånvaro ökat med totalt 69 mkr jämfört samma period i fjol.

Att SLL:s kostnader för systemet för kommunalekonomisk utjämning minskat med 158 mkr perioden januari till september 2008 jämfört med samma period 2007 förklaras av att det bidrag SLL erhållit från kostnadsutjämningen har ökat med 271 mkr. Detta beror i sin tur på att ytterligare en delmodell har införts i kostnadsutjämningen. Syftet med den modellen är att kompensera landsting med strukturellt höga lönekostnader.

2.3 Utfall verksamhetens kostnader

Kostnader mkr	Utfall 2008 sept	Utfall 2007 sept	Förändr. 08-07 %	Bidrag till % förändr.
Personalkostnader	-16 572	-16 019	3,4	1,3
Köpt hälso- och sjukvård samt verksamhetsanknutna tjänster	-8 122	-7 683	5,7	1,1
Köpt trafik	-6 546	-6 233	5,0	0,8
Läkemedel	-4 186	-3 902	7,3	0,7
Övriga material och varor mm.	-2 453	-2 354	4,2	0,2
Lämnade bidrag	-871	-937	-7,1	-0,2
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	-1 536	-1 462	5,1	0,2
Övriga kostnader	-3 239	-2 830	14,5	1,0
Summa verksamhetens kostnader	-43 525	-41 420	5,1	5,1
Avskrivningar	-1 984	-1 860	6,7	
Summa verksamhetens bruttokostnader	-45 509	-43 280	5,2	

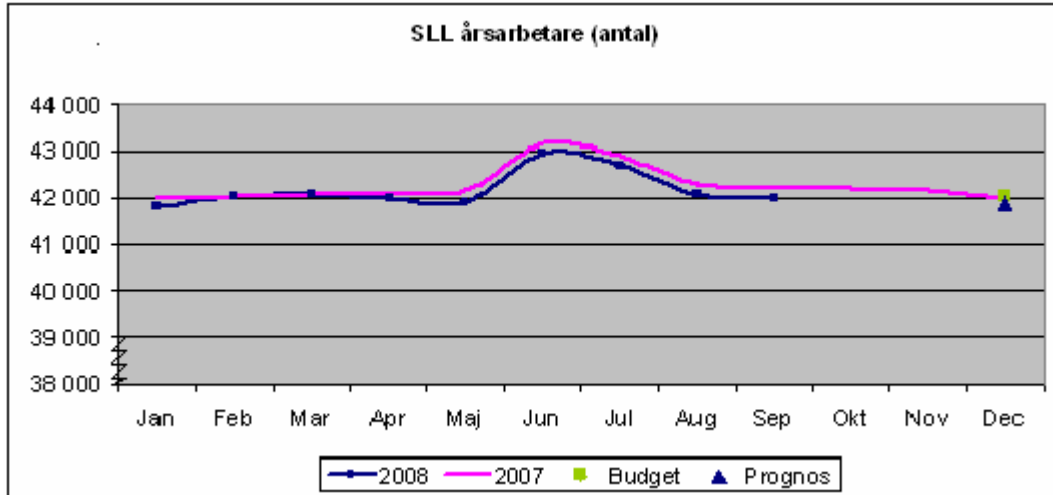
Verksamhetens kostnader visar mellan åren en ökning med 2 105 mkr, 5,1%. Vid motsvarande tidpunkt förra året var ökningstakten 5,0%. Verksamhetens bruttokostnader (verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar) ökar med 5,2% (5,0%).

Personalkostnaderna ökar med 3,4% (7,9%) och den största delen utgörs av lönekostnader som ökar med 5,0% (5,2%). Lönekostnadsökningen kan delas upp i en volymkomponent (förändring av antal årsarbetare) på -0,3%, och en priskomponent (förändring av lönekostnad/årsarbetare) på 5,4%. Komponenterna är avrundade. Pensionskostnaderna minskar med 3,4% mellan åren, vilket kan ställas mot det faktum att ökningstakten för motsvarande period föregående år var 29,5% då ändrade beräkningsgrunder för pensioner medförde en kraftigt höjd kostnad i månadsbokslutet för september.

Efter personalkostnader är det kostnader för köpt vård, övriga kostnader, köpt trafik samt läkemedel som i huvudsak påverkar den totala kostnadsökningen.

Bland övriga kostnader, som ökar med drygt 14%, märks främst diverse övriga tjänster, textiltjänster, IT-tjänster samt kostnader för inhyrd personal.

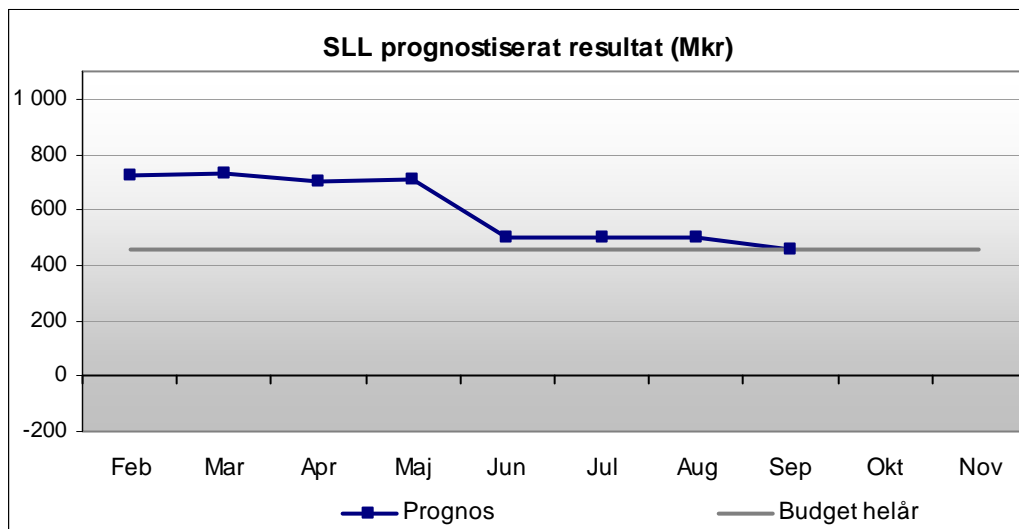
2.4 Årsarbetarutveckling SLL utfall – prognos

*) 2008 och 2007 års siffror är inklusive 50 procent av TioHundra AB

Antalet årsarbetare uppgår till 42 008 inklusive 50 procent av TioHundra AB, vilket är en minskning med 206 jämfört med samma månad förra året. Prognosen uppgår till 41 884, vilket är 159 mindre än årsbudget.

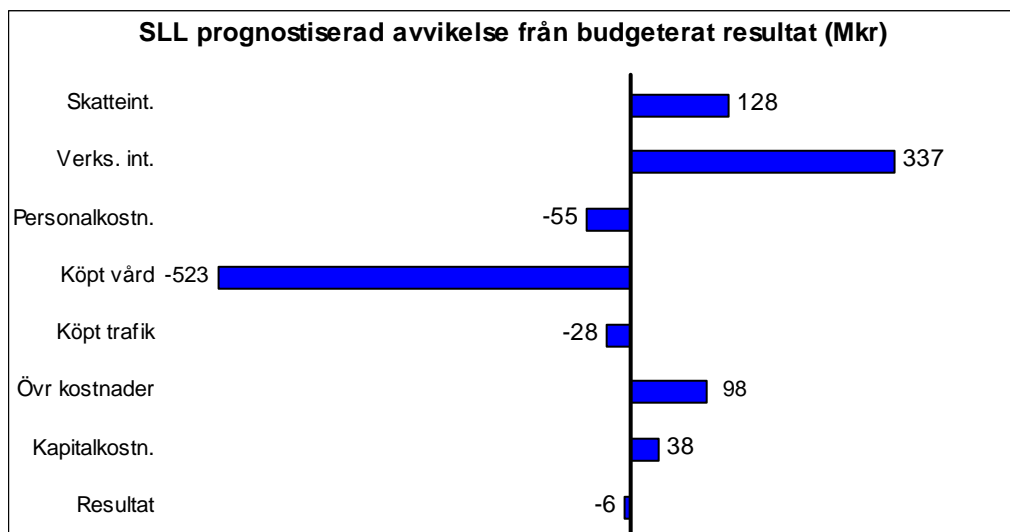
3 HELÅRSPROGNOS

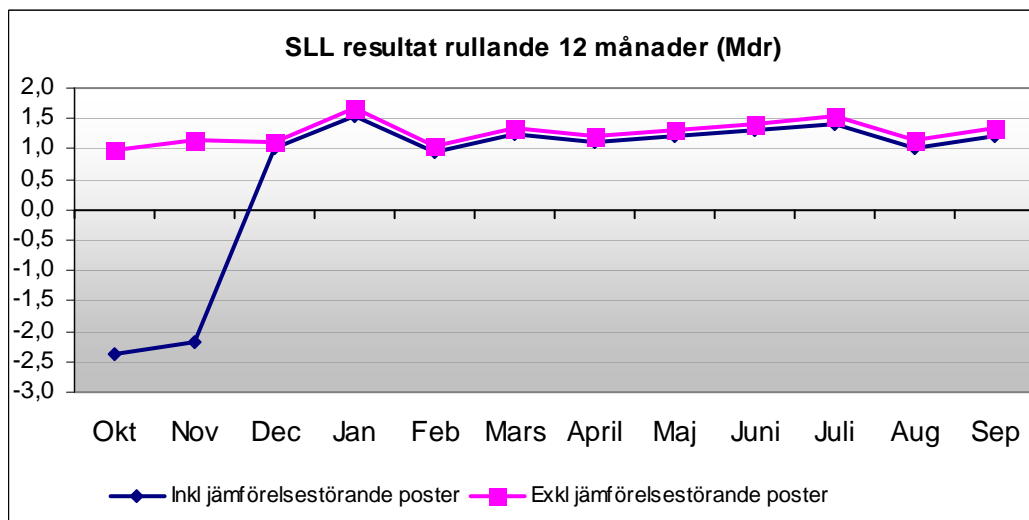
Prognosen för helåret pekar på ett överskott om 454 mkr, vilket är 6 mkr lägre än budget, 460 mkr. I prognosen finns inarbetat att resultatet minskar med 1 558 mkr under årets sista tre månader, från 2 012 mkr för perioden januari – september till 454 mkr vid årets slut. Detta är hänförligt till främst säsongsvariationer inom vården. Resultatförsämringen för hälso- och sjukvården förklaras huvudsakligen av normala säsongsvariationer om ca 400 mkr (periodiserad budget) för den köpta vården. Vidare beror 94 mkr på ej ianspråktaget tillskott av de tillkommande tillgänglighetsmedlen. För andra verksamhetsområden märks främst

trafiken, där SLs drift- och underhållskostnader har en betydande eftersläpning vilket är huvudförklaringen till SLs resultatförsämring för sista kvartalet om drygt 400 mkr enligt inrapporterad prognos. Inom fastigheter finns vidare en nedskrivning om 168 mkr under sista kvartalet inarbetad i prognosen. Denna nedskrivning avser byggnader som planeras rivas för NKS räkning.

Verksamhetens intäkter prognostiseras öka med 906 mkr, 7,3% jämfört med 2007. Skatteintäkterna (inkl generella statsbidrag och utjämning) beräknas öka med 2 694 mkr, 5,5%. Verksamhetens kostnader prognostiseras öka med 3 679 mkr, 6,5%, jämfört med 2007. Om de jämförelsestörande posterna för 2007 exkluderas uppgår istället kostnadsökningen till 3 796 mkr, 6,7%.

Av diagrammet framgår att resultatet prognostiseras att understiga budget med 6 mkr. Vidare ger diagrammet en översikt av hur olika intäkts- respektive kostnadslag bygger upp det prognostiserade resultatet. Bland kostnaderna uppvisar prognosen för köpt vård den största negativa avvikelser, -523 mkr.

Rullande resultat 12 månader redovisar summan av resultat aktuell månad och resultaten 11 månader bakåt. Visar långsiktig trend

Resultatet för den senaste rullande 12-månadersperioden uppgick till 1 302 mkr. Korrigerat för jämförelsestörande poster uppgick resultatet för den senaste tolv-månadersperioden till 1 419 mkr.

3.1 Prognos verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter beräknas vid årets slut uppgå till 13 404 mkr, 2,6% eller 337 mkr högre än budget. Större delen av den positiva avvikelser är hänförlig till biljettintäkter i trafikverksamheten. Budgeterad förändring av verksamhetens intäkter jämfört med utfall 2007 är 4,6% eller 569 mkr.

Intäkter mkr	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2007	Avvikelse Prognos- Utfall %
Patientavgifter sjuk- och tandvård	1 183	1 183	0,0	1 121	5,6
Biljettintäkter	5 250	4 986	5,3	4 644	13,1
Försäljning av primärtjänster	1 341	1 348	-0,5	1 280	4,8
Hysesintäkter, försäljn. övriga tjänster, material, varor	3 117	3 062	1,8	3 023	3,1
Statsbidrag och övriga bidrag	1 889	1 815	4,1	1 894	-0,2
Övriga intäkter	624	673	-7,3	537	16,1
Summa verksamhetens intäkter	13 404	13 066	2,6	12 497	7,3

3.2 Prognos skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

De samlade skatteintäkterna 2008 bedöms uppgå till 51 406 mkr, vilket är en ökning med 2 694 mkr eller 5,5% jämfört med utfall 2007. Prognosen beräknas överstiga budget med 128 mkr eller motsvarande 0,2%.

Skatteintäktsprognozen bygger på SKL:s prognos för skatteunderlagets utveckling från den 9 oktober.

Samlade skatteintäkter mkr	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2007	Avvikelse Prognos- Utfall %
Skatteintäkter	48 004	47 895	0,2	45 459	5,6
Generella statsbidrag	4 587	4 631	-1,0	4 649	-1,3
Utjämningsystemet	-1 186	-1 248	-5,0	-1 396	-15,1
Samlade skatteintäkter	51 406	51 278	0,2	48 712	5,5
Summa samlade skatteintäkter	51 406	51 278	0,2	48 712	5,5

Skatteintäkterna 2008 bedöms bli 30 mkr högre jämfört med den prognos som presenterades i promemorian "Underlag för budget 2009".

Förändringen följer av att skatteunderlagsutvecklingen i riket 2008 bedöms öka en något högre takt de jämfört tidigare prognos. Effekten av upprevideringen av ökningstakten med en tiondels procentenhet uppgår till 35 mkr. Ökningen av skatteintäkterna reduceras av att prognosen för den rörliga delen av bidraget för minskad sjukfrånvaro skrivits ner.

Differensen mellan prognos och budget förklaras dels av högre skatteintäkter, dels av att SLL:s avgift till systemet för kommunalekonomisk utjämning blev 62 mkr lägre än beräknat. Att skatteintäkterna ökar följer av att skatteunderlaget i riket i nu gällande prognos bedöms bli en femtedels procentenhet högre (11,4%) perioden 2006 till 2008 jämfört med vad som den beräkning som gjordes i samband med budget.

3.2.1 Samhällsekonomisk bakgrund

Den internationella ekonomin präglas för närvarande av turbulensen på de finansiella marknaderna som inleddes mot slutet av 2007. Avmattningen i konjunkturen förväntas nu bli både längre och djupare än tidigare bedömningar gjort gällande.

Den svenska bruttonationalproduktens (BNP) bedöms utvecklas i betydligt långsammare takt 2007 och 2008, men väntas öka i slutet av nästa år. I det korta perspektivet leder en sjunkande efterfrågan på arbetskraft till framförallt minskande sysselsättning. Arbetslösheten bedöms kulminera 2010 och väntas då uppgå till 6,7%

Sjunkande sysselsättningstal väntas leda till att skatteintäkterna kommer att utvecklas i en lägre takt framöver jämfört med de senaste åren.

3.2.2 Skatteunderlagets utveckling

De faktorer som är av betydelse för skatteunderlagets tillväxt, och i förlängningen även skatteintäkternas, är sysselsättnings- och timlöneutvecklingen. Medan löneutvecklingen snarast har en nominell påverkan på skatteunderlaget leder förändringar i sysselsättningsutveckling till att skatteunderlaget växer reallt.

Den mest framträdande förändringen i SKL:s oktoberprognos jämfört med den föregående är att sysselsättningen 2009 väntas minska jämfört med 2008 års nivå och bli i stort sett oförändrad 2010. Som en följd av detta minskar skatteunderlagets tillväxttakt.

Efterhand väntas dock läget på arbetsmarknaden normaliseras och arbetslösheten återgå till 2008 års nivå. Detta leder till att skatteunderlaget återigen kommer att växa i en mer gynnsam takt.

Tabell 3 – Olika skatteunderlagsprognoser, procentuell förändring från föregående år samt ackumulerade värden

	2007	2008	2009	2010	2011	2007–2011
SKL, okt 2008	5,6	5,5	3,2	3,9	4,7	25,1
BP, sep 2008	5,6	6,0	4,0	3,7	4,6	26,2
ESV, sep 2008	4,9	6,2	3,9	4,2	4,8	26,4
SKL, aug 2008	5,6	5,4	4,0	4,6	4,7	26,8

Skillnaden mellan SKL:s prognos för skatteunderlagets utveckling från oktober och de övriga prognosmakarnas bedömningar uppgår till över en procentenhet perioden 2007 till 2011.

SKL:s prognos skiljer sig framför allt från regeringens i det avseendet att SKL väntar sig en jämförelsevis tidigare och kraftigare nedgång, men också en tidigare uppgång av skatteunderlaget. Till viss del förklaras detta av att SKL förväntar sig en jämförelsevis snabbare avkylning av arbetsmarknaden under hösten och en lägre sysselsättningsutveckling nästa år. Till viss del av att oroligheterna på de finansiella marknaderna ökat sedan regeringen färdigställde sin prognos.

Skillnaderna mellan Ekonomistyrningsverkets (ESV) och SKL:s prognos berör i princip hela konjunkturbilden. Särskilt framträdande är att ESV:s bedömning av arbetsmarknaden samt pris- och löneutvecklingen är på en jämförelsevis högre nivå.

Skatteverkets sammanställning av det tredje preliminära taxeringsutfallet för inkomståret 2007 enligt 2008 års taxering, som presenterades i oktober, är i linje med nuvarande bedömning. Någon revidering av SLL:s skatteintäktsprognos med anledning av dessa uppgifter har således inte skett.

Ny prognos över skatteintäkternas utveckling kommer efter det att SKL presenterat nästa skatteunderlagsprognos, vilken är planerad till den 18 december.

3.2.3 *Analys av osäkerheten i skatteintäktsprognosen 2008*

I prognosen för de samlade skatteintäkterna 2008 på 51 406 mkr ingår poster som är fastställda och poster som är prognostiserade. I nuläget är två poster prognostiserade, nämligen prognos för avräkningslikvid 2007 och 2008 samt bidrag för minskad sjukfrånvaro 2008, rörlig del. Dessa poster prognostiseras sammantaget uppgå till 9 mkr. De osäkra posternas andel av skatteintäktsprognosens totala värde är således för närvarande relativt liten i föreliggande prognos.

Prognosen för *avräkningslikviden* 2007 och 2008 påverkas av hur skatteunderlaget i riket utvecklas 2007 och 2008. Om skatteunderlagsutvecklingen skulle förändras $\pm 0,1\%$ -enhet 2007, dvs. med 5,7 alternativt 5,5 i stället för som antagits 5,6%, ökar respektive minskar skatteintäkterna 2008 med 68 mkr. Om skatteunderlaget i riket 2008 skulle förändras $\pm 0,1\%$ -enhet mot nuvarande antagande förändras skatteintäkterna 2008 med ± 35 mkr (se tabellen nedan).

Känslighetsanalys	Nettoeffekt på skatteintäkt 2008, mkr
<i>Vad innebär en förändring av skatteunderlaget med 0,1 %-enhet för skatteintäkterna 2008</i>	
Skatteunderlaget i riket 2007, $\pm 0,1\%$ -enhet	± 68
Skatteunderlaget i riket 2008, $\pm 0,1\%$ -enhet	± 35

I de generella bidragen ingår 2008 ett bidrag för *minskad sjukfrånvaro*. Bidraget består av två delar, en fast och en rörlig del. Den fasta delen uppgår till 53 mkr och fördelas efter antal invånare i länet den 30 juni 2008. Storleken på den rörliga delen bestäms av i vilken takt antalet sjukpenningdagar i länet minskar mellan 2007 och 2008. Prognosen för 2008 utgår från SKL:s bedömning från september i vilken antalet dagar med sjukpenning i riket väntas minska med 17,1% och i länet med 11,8%. Givet den avtagstakten beräknas det rörliga bidraget för

SLL 2008 uppgå till 92 mkr. Om antalet sjukpenningdagar i länet 2008 skulle minska med 10,8%, dvs. en procentenhet lägre, skulle den rörliga delen av bi-draget minska med 9 mkr eller motsvarande 10%.

3.3 Prognos verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader beräknas för året uppgå till 60 451 mkr. Jämfört med år 2007 prognostiseras kostnaderna öka med 6,5%. Rensat för jämförelsestöran-de poster 2007 innebär prognosen en ökning med 3 796 mkr eller 6,7%. Enligt prognosen ökar personalkostnaderna med 5,6%. Lönekostnaderna ökar jämfört med år 2007 enligt prognosen med 5,1%, vilket utgör en något lägre ökningstakt än föregående år (5,3%). Denna ökning beror till övervägande del på priskompo-nenten lönekostnad/årsarbetare, 5,5%, eftersom volymkomponenten (förändring av antal årsarbetare) minskar med 0,3% mellan utfall 2007 och inrapporterad prognos. Komponenterna är avrundade.

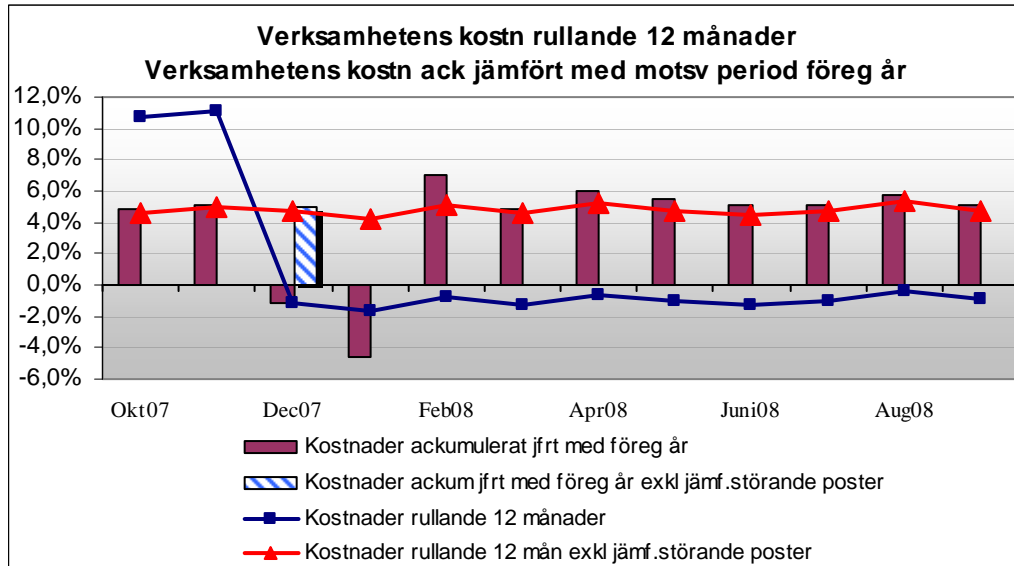
Kostnader mkr	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse Prognos- Budget %	Utfall 2007	Avvikelse Prognos- Utfall %
Personalkostnader	-22 680	-22 625	0,2	-21 474	5,6
Köpt hälso- och sjukvård samt verksamhetsanknutna tjänster	-11 538	-11 015	4,7	-10 645	8,4
Köpt trafik	-9 068	-9 039	0,3	-8 430	7,6
Läkemedel	-5 691	-5 757	-1,1	-5 293	7,5
Övriga material och varor mm.	-3 661	-3 669	-0,2	-3 321	10,2
Lämnade bidrag	-1 190	-1 182	0,8	-1 139	4,5
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	-2 133	-2 144	-0,6	-2 049	4,1
Övriga kostnader	-4 491	-4 512	-0,5	-4 305	4,3
Jämförelsestörande poster	0	0		-117	-100,0
Summa verksamhetens kostnader	-60 451	-59 943	0,8	-56 773	6,5
Avskrivningar	-2 663	-2 677	-0,5	-2 514	5,9
Summa verksamhetens bruttokostnader	-63 115	-62 619	0,8	-59 287	6,5

Jämfört med budget är den prognostiserade kostnadsnivån 0,8% högre, vilket motsvaras av 509 mkr. Avvikelse hänförs främst till köpt vård, 523 mkr. Löne-kostnaderna prognostiseras för helåret i stort överensstämmande med budget, 0,3%. Pris- och årsarbetarkomponenternas utveckling är 0,7% resp. -0,4%.

Köpt vård ökar med över 8% mot 2007 och köpt trafik samt läkemedel ökar med närmare 8%. Jämfört med budget avviker köpt vård med en prognos 4,7% över budget.

3.3.1 Kostnadsutvecklingen

I diagrammet nedan redovisas den procentuella förändringen av verksamhetens kostnader rullande 12 månader.

Kostnader rullande 12 månader är en kvot mellan dels summan av aktuell månad och 11 månader bakåt och dels summan av de 12 månaderna som löpte dessförinnan.

Exempelvis summa apr 2007-mar 2008 dividerat med summa apr 2006-mar 2007.

Kostnader ackumulerat är kostnaden januari t.o.m. aktuell månad innevarande år jämfört med motsvarande period föregående år. *Exempelvis* summa jan-mar 2008 dividerat med jan-mar 2007.

De bägge serierna antar definitionsmässigt samma värden i december månad.

Verksamhetens kostnader uppvisar en årstakt rullande 12 månader på -0,9%, vilket främst beror på att jämförelsestörande poster påverkar december 2006. Korrigerat för jämförelsestörande poster var ökningstakten 4,8% (4,8%).

Bemanningskostnaderna uppvisar en årstakt rullande 12 månader på 2,6%. Ökningen för perioden jämfört med samma period 2007 var 3,7%

3.3.2 Resultat rullande tolv månader

Resultat per verksamhetsområde mkr	Prognos 2008	Budget 2008	Utfall 2007	Rullande 12 mån resultat ¹
Hälso- och sjukvård	-42	54	-299	180
Trafik	175	0	177	350
Fastigheter	205	346	517	489
Övriga verksamheter ²	116	60	613	282
Summa	454	460	1 008	1 301

¹⁾ Summering av resultat månadsvis för perioden okt 2007 till september 2008

²⁾ Kulturnämnden, Landstingsrevisorerna, Koncernfinansiering, LSF, Patientnämnden, Medicarrier AB, Landstingshuset Stockholm AB, Skadekontot, Internfinans samt koncernjusteringar

Resultatet rullande 12 månader indikerar att resultatet för 2008 kommer att överstiga prognosen på 454 mkr.

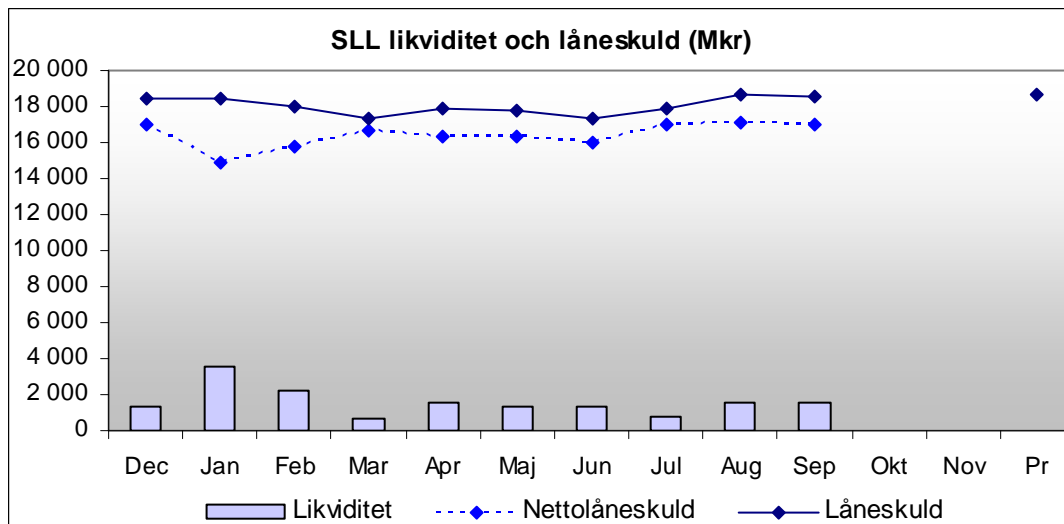
4 FINANSIERING

4.1 Likviditet, betalningsberedskap och finansnetto

Koncernens likviditet uppgår till 1 553 mkr, vilket är 165 mkr högre än vid årsskiftet. Vid utgången av 2008 beräknas de räntebärande skulderna uppgå till 18 649 mkr, ca 238 mkr högre än vid utgången av 2007.

Enligt landstingets finanspolicy ska landstingets genomsnittliga betalningsberedskap uppgå till minst 21 dagar. Betalningsberedskapen var vid månadens utgång 7 261 mkr, vilket motsvarar en betalningsberedskap på 41 dagar.

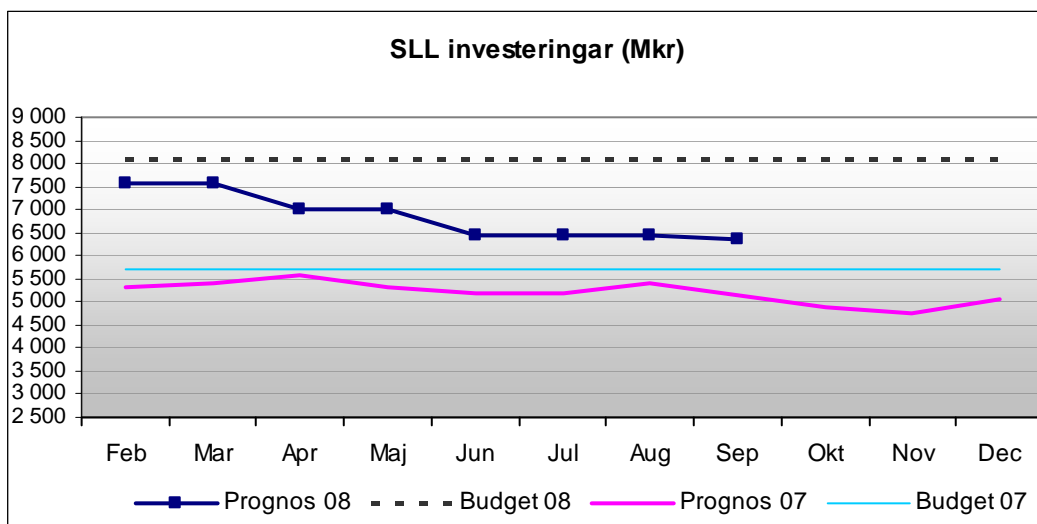
SLL hade vid utgången av perioden tecknat ränteswapavtal och räntetak (caps) om totalt 8 150 mkr för att till del skydda koncernens kassaflöde från räntekostnader som löper med rörlig ränta.

Nettolåneskulden består av låneskulden minskat med likvida medel.

4.2 Investeringar

Periodens investeringar uppgick till 4 385 mkr eller 54% av den budgeterade årsvolymen på 8 099 mkr.

Prognosen på 6 376 mkr har reviderats jämfört med föregående månad och innebär ett utfall som är 1 723 mkr lägre än årsbudget. Prognosen återspeglar bl.a. situationen på byggmarknaden och svårigheter att realisera den budgeterade volymen.

Prognosen för SL's investeringar är oförändrad jämfört med föregående månad och påvisar ett utfall som är 1 186 mkr lägre än budgeten, främst till följd av förändrade förutsättningar för ett flertal objekt.

Investeringar i Djurgårdslinjen genomförs som en koncession² vilket innebär att 180 mkr utgår ur investeringsbudgeten. Samtidigt har omfattningen av projektet väsentligt förändrats vilket medfört mycket mer omfattande planeringsarbete. Fördelningen av medel avseende Tvärbanan Ost har förändrats med initialt lägre medelsbehov under 2008. Projektet Nytt signalsystem för röda linjen startas senare på grund av arbete med att höja kvalitén i kravspecifikationen inför upphandlingen. Sammantaget reduceras investeringsvolymen med cirka 800 mkr för dessa tre projekt. Ytterligare 300 mkr avser förseningar till följd av resursbrist.

Prognosen för WÅAB är 20 mkr lägre än budget på grund av att utgifterna för nya fartyg har förskjutits till 2009.

Prognosen för Karolinska är 24 mkr över budgeten. Avvikelsen förklaras av överskjutande investeringar från tidigare år. Under perioden har två acceleratorer levererats, den tredje beräknar man att leverera i november och leveransen av den fjärde acceleratoren har senarelagts till mars 2009.

Prognosen för NKS är oförändrad och uppgår för helåret till 142,5 mkr varav 95,1 mkr avser en del av de ursprungliga beslutade medlen för bland annat markarbeten och 47,4 mkr avser provisoriska lokaler samt förvärv av fastigheter. Periodens investeringar uppgår till 31,8 mkr, vilka främst består av konsultkostnader.

För ytterligare information angående investeringar per resultatenhet se vidare 5.5 bilaga 5.

² Ett helhetsåtagande inkluderande finansiering (LS 0712-1405)

5 BILAGOR

5.1 Bilaga 1 Hälsa- och sjukvården

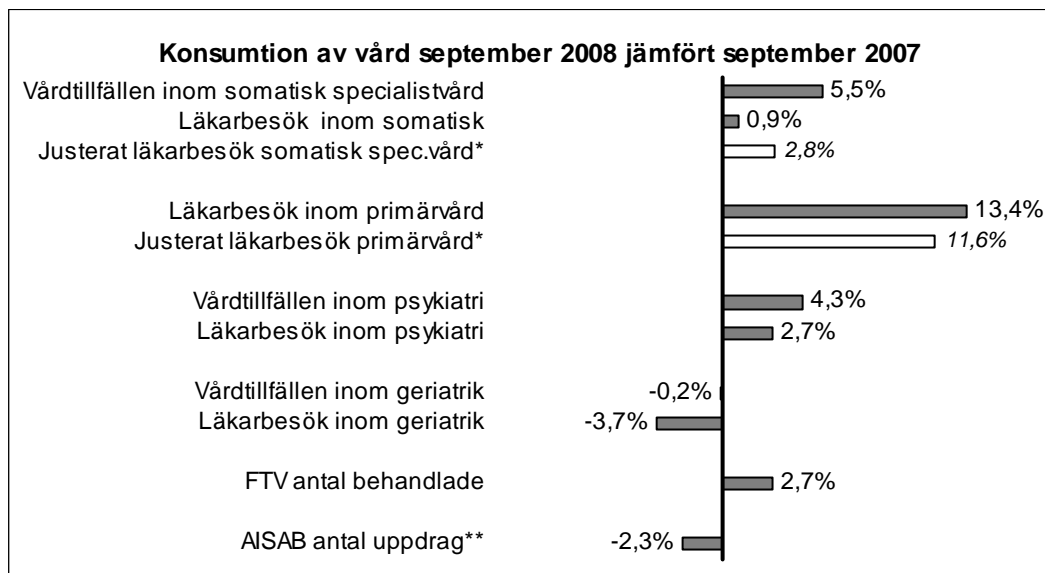
5.1.1 Vårdkonsumtion

Statistiken visar total vårdkonsumtion för hela SLL, det vill säga både Hälsa- och sjukvårdsnämnden samt TioHundranämnden sammantaget. För TioHundranämnden har årsbokslutsvärden från 2007 nyttjats som riktmärke för budget 2008.

Vård SLL	Utfall	Utfall	Förändr.	Prognos	Budget	Awikelse	Bokslut	Awikelse
totalt	2008	2007	08-07	2008	2008	PR/BU	2007	PR/-07
	Sept	Sept	%			%		%
Vårdtillfällen	219 244	209 139	4,8	299 854	288 384	4,0	283 981	5,6
Läkarbesök	5 277 100	4 923 447	7,2	7 152 940	6 879 037	4,0	6 671 225	7,2

Det totala antalet läkarbesök har ökat med 7,2% jämfört september föregående år och det totala antalet vårdtillfällen har ökat med 4,8%. Nämndernas samlade inrapporterade utfall uppvisar återigen en hög ökningstakt efter augusti månads något lägre konsumtionsökning. Detta gäller framför allt primärvården, där antalet läkarbesök för september månad uppvisade "all time high".³

Nedan följer statistik fördelat per vårdgren.

Källa: HSN-förvaltningen, TioHundranämndens förvaltning, Controller samt bolag textkommentarer. Vårdproduktion / konsumtion visas inklusive privata specialister / privatägd sjukvård som har avtal med beställare av vård eller arvoderas enligt nationella taxan (ARV). Besök visas utan telefonkontakter.

* Justering utförd för HSN's förändrade vårdgrenstillhörighet för barnläkarmottagningar mellan åren

** Statistik till och med augusti månad

³ Primärvårdens läkarbesök för september månad uppgick till 348 400 och är högsta notering för innevarande år, samt även högre än under åren 2007 och 2006. Högsta notering för 2007 var mars månads 330 890.

Somatisk specialistvård

Antalet **vårdtillfällen** inom den **somatiska specialistvården** har ökat med 5,5% jämfört med samma period föregående år. Budgeterad ökning för 2008 uppgår till 1,6%. Efter årets inledande månaders mycket höga nivåer, har ökningstakten varit runt 5%, förutom augusti månad då statistiken tillfälligt var lägre.

Fler vårdplatser har tillkommit på akutsjukhusen successivt under fjolåret, vilket gett ökad kapacitet att ta emot slutenvårdspatienter. En av HSN nyligen genomförd beställarrevision visade att alla patienter som lades in i slutenvård var allvarligt sjuka, men för 12% av patienterna övervägdes en alternativ placering såsom inom geriatrisk vårdform.

I prognosen för antalet vårdtillfällen har hänsyn tagits till utfallet under året och prognosen är 4,8% högre än budgeterat, vilket innebär en ökning med 14 860 vårdtillfällen jämfört med årsbokslut 2007. Antalet individer i slutenvård⁴ prognostiseras öka med nära 7% jämfört 2007.

Somatisk specialistvård	Utfall 2008 Sept	Utfall 2007 Sept	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Awikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Awikelse PR/-07 %
Vårdtillfällen	179 208	169 919	5,5	245 894	234 686	4,8	231 038	6,4
Justerat läkarbesök	2 265 842	2 203 468	2,8					
Läkarbesök	2 222 230	2 203 468	0,9	3 032 577	2 973 130	2,0	2 971 753	2,0

Antalet **läkarbesök** inom **somatisk specialistvård** inklusive besök hos privata specialister har med justerat⁵ statistik ökat med 2,8%. HSN har innevarande år ändrat samtliga barnläkarmottagningars tillhörighet till primärvård istället för, som tidigare, delvis somatisk specialistvård och delvis primärvård beroende på organisatorisk hemvist. Ett utfall utan justering för denna vårdgrens förflyttning uppvisar denna månad en ökning av antalet läkarbesök med 0,9% jämfört med samma period 2007.

HSN finner utvecklingen svårbedömd då besöksförändringen varierat under året. Således skattas antalet läkarbesök öka med 2,0% över budgeterad ökning, vilket innebär 60 825 fler läkarbesök än föregående år.

⁴ Måttet mäter antalet individer som varit inskrivna i slutenvård räknat per personnummer, dvs. en person kan endast räknas med en gång. Utomlans- och utlandspatienter ingår inte i denna statistik.

⁵ Justering är utförd på faktiskt utfall januari-september hämtat från OVR databas för barnläkarmottagningarna samt ARV databas för de barnläkare som är taxanslutna.

Primärvård

Primärvård	Utfall 2008 Sept	Utfall 2007 Sept	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Awikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Awikelse PR/-07 %
Justerat läkarbesök	2 745 721	2 460 645	11,6					
Läkarbesök	2 789 333	2 460 645	13,4	3 752 285	3 536 827	6,1	3 347 235	12,1

Det totala antalet **läkarbesök** inom **primärvården** har, enligt justerad statistik för ovan nämnda vårdgrens tillhörighet avseende barnläkarmottagningar, ökat med 11,6%. Ojusterat uppgår ökningen till 13,4%, vilket är årets högsta notering. De främsta orsakerna till volymökningen är ökat utbud samt befolkningsökning.

HSN rapporterar att husläkarbesöken, som utgör merparten av läkarbesöken inom primärvården, har ökat med cirka 12%, antalet individer som besökt läkare vid husläkarmottagningarna är i paritet med denna ökning, vilket indikerar att tillgängligheten ökat.

En mycket kraftig ökning ses inom gruppen övriga läkarbesök såsom BVC och MVC. Här framhåller HSN att registreringarna under 2008 förbättrats genom att Vårdval Stockholm innefattar registreringskrav. Under 2007 var delar av statistiken manuellt rapporterad vilket försvårar jämförelsen. Eftersom underlag delvis saknats för 2007 kan budgeterat antal för 2008 vara för lågt skattat. Aktuell ökning på 89,6% mellan åren påverkar den totala statistiken för primärvården i positiv riktning.

Statistik från TioHundranämnden⁶ uppvisar denna månad en ökning av primärvårdsläkarbesök jämfört med september 2007 på 3,8%. Primärvårdsverksamheten inom Norrtälje har inte infört Vårdval Stockholmsmodellen under 2008.

Prognostiserad utveckling för 2008 sammantaget bägge nämnderna är en ökning med 6,1% jämfört budgeterad konsumtion, vilket innebär 405 050 fler läkarbesök än föregående år. Beställarnämnderna skattar således att primärvårdens ökningstakt under de resterande månaderna 2008 skall avta med drygt en procentenhet.

Psykiatri

Antalet **vårdtillfällen** inom den **psykiatriska vården** har till och med september ökat med 4,3% jämfört med september 2007. Ökning har främst skett inom beroendevård med 400 vårdtillfällen, inom vuxenpsykiatrin med 300 och inom BUP med 50 vårdtillfällen. Inom Norrtälje har en satsning gjorts för att tillgodose patienters behov av korta intensiva behandlingar exempelvis kognitiv beteendeterapi. Detta tillsammans med en start av lokal korttidsvård av unga vuxna under 2007 har sammantaget ökat antalet vårdtillfällen markant inom TioHundranämnden. Antalet vård dagar har minskat inom SLL samtidigt som antalet in-

⁶ statistiken från TioHundra ingår i tabell och inledande text ovan

divider som vårdats inom slutenvård ökat med 3%, vilket medfört kortare medelvårdtid.

En vårdavdelning med 12 platser för rättspsykiatri har öppnat i maj, vilket medför att vårdplatser för vuxenpsykiatrisk vård frigjorts i länet. Prognosen för året är denna månad justerad och visar på en uppgång av antalet vårdtillfällen med 1 070 jämfört årsbokslut 2007, vilket är högre än budgeterad ökning på 0,9%.

Psykiatri	Utfall 2008 Sept	Utfall 2007 Sept	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Awikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Awikelse PR/-07 %
Vårdtillfällen	20 493	19 644	4,3	27 329	26 494	3,2	26 261	4,1
Läkarbesök	254 217	247 582	2,7	351 981	352 925	-0,3	336 479	4,6

Antalet **läkarbesök** inom den **psykiatriska vården** är 2,7% fler jämfört med samma period föregående år. En minskning av besöken hos privata specialister på -12% drar ner statistiken. HSN skattar att antalet läkarbesök kommer att öka genom fortsatt satsning på öppenvård och mellanvårdsformer. Det nya ersättningsystemet som infördes 2007 antas stimulera antalet besök genom att andelen rörlig ersättning ökas från 20 till 50%. Den budgeterade ökningen är 4,9% och lagd prognos är i stort i enlighet med budget, 15 500 fler läkarbesök än 2007.

Geriatrik

Antalet **vårdtillfällen** inom den **geriatriska vården** totalt inom SLL är i stort oförändrat jämfört med föregående år. Orsakerna kan enligt HSN vara flera: Sommaren har varit lugn och lediga platser har funnits, inflödet av patienter har enligt vårdgivarna varit färre, beställningar till Stockholmsgeriatriken har reducerats med 5% jämfört med föregående år vilket medfört färre vårdplatser. Beställningar avseende basgeriatrik har renodlats och annan verksamhet har lyfts ur beställningen och ersätts på annat sätt. Detta gäller den specialiserade palliativa vården vid Södertälje, Handen samt Nynäs vård.

Inom TioHundra⁷ syns istället en ökning, som förklaras främst av strukturella förändringar av vårdplatser på Norrtälje sjukhus som medfört ökat antal geriatriska platser. Frekvensen av direktinskrivna till geriatrisk vård inom Norrtälje har även ökat för individer 80 år eller äldre.

Antalet vårdtillfällen, totalt hela SLL, budgeteras öka med 2,0% under året. Inrapporterad prognos är justerad nedåt och visar en minskning på 50 vårdtillfällen jämfört 2007, vilket är 2,1% lägre än budgeterat.

⁷ statistiken från TioHundra ingår i tabell och stycke ovan

Geriatrisk	Utfall 2008 Sept	Utfall 2007 Sept	Förändr. 08-07 %	Prognos 2008	Budget 2008	Avvikelse PR/BU %	Bokslut 2007	Avvikelse PR/-07 %
Vårdtillfällen	19 543	19 576	-0,2	26 631	27 204	-2,1	26 682	-0,2
Läkarbesök	11 320	11 752	-3,7	16 097	16 155	-0,4	15 758	2,2

Antalet **läkarbesök** inom den **geriatriska vården** (exklusive besök inom SAH - sjukhusansluten hemsjukvård) minskar med 3,7% jämfört med samma period 2007. Noteras bör att antalet läkarbesök inom geriatrisk vård är litet, vilket medför att små förändringar ger stora procentuella tal. En förklaring till minskningen är stängningen av akutmottagningen och öppenvårdsrehabiliteringen vid Stockholmsgeriatriken i december 2007. Viss del av förändringen kan även, enligt HSN, bero på ändrat registrerings sätt vad gäller indirekta kontakter.

Inom geriatriken budgeterades en 2,5% ökning i konsumtion av läkarbesök mellan 2007 och 2008. Prognosen som är lämnad av HSN och TioHundranämnden är i stort i paritet med budget, vilket medför 340 fler läkarbesök än föregående år.

Övriga verksamheter

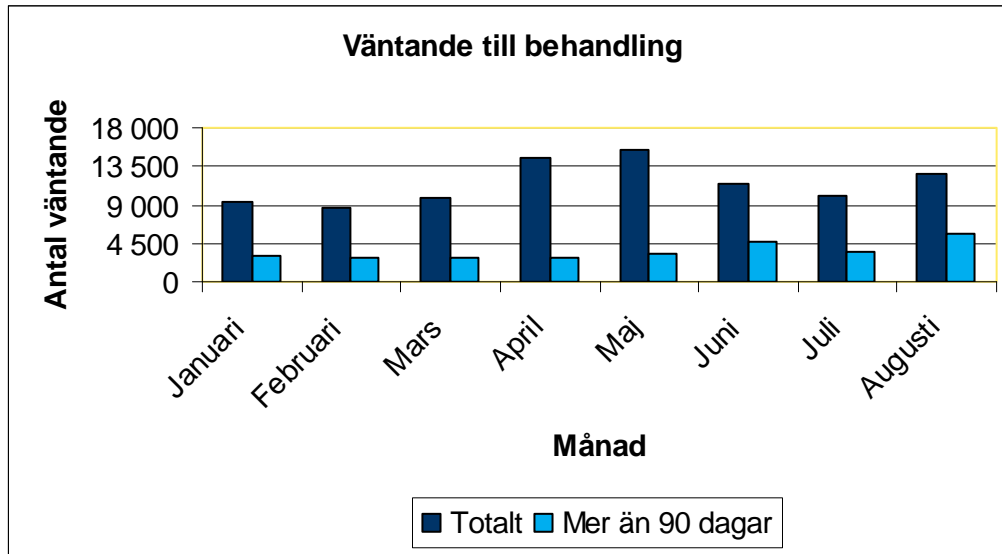
Folk tandvården Stockholms län AB har ökat sin produktion t.o.m. september av antalet behandlade inklusive specialisttandvård, både barn och vuxna, med 2,7% jämfört med september 2007. Rapporterad prognos visar på en prognostiserad ökad produktion på 1,1% jämfört årsbokslut 2007, vilket är något högre än budgeterat. Samtidigt poängteras att den tandvårdsreform som infördes vid halvårsskiftet gör det svårare att förutsäga hur kundströmmarna ska gå.

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB inrapporterar denna månad statistik för januari till augusti. Antalet uppdrag hittills är 36 175, vilket är en minskning med 2,3% jämfört augusti -07. Noteras bör dock att antalet beredskapstimmar är desamma som samma period föregående år. AISAB kan själva inte påverka antalet givna uppdrag ifrån SOS Alarm.

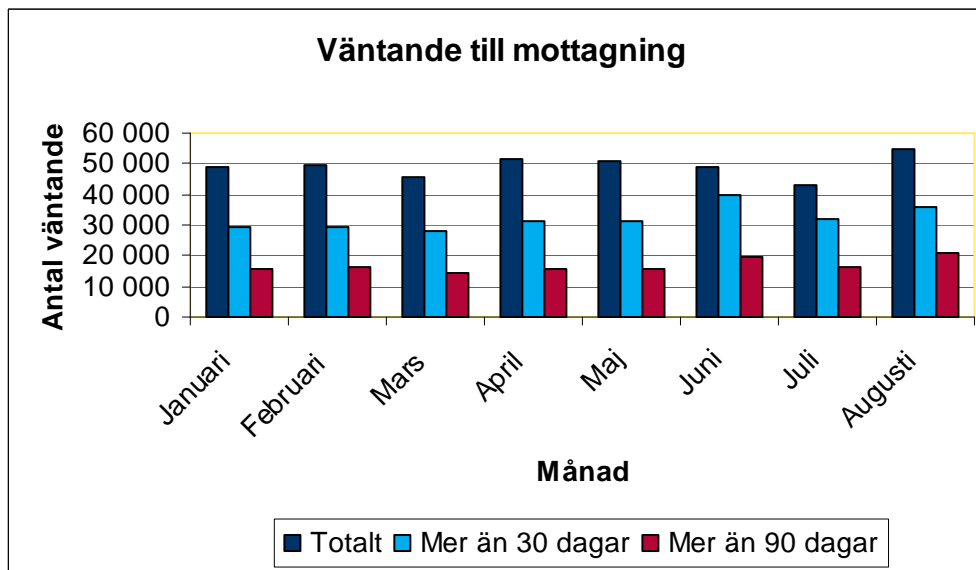
5.1.2 Vänteläget i vården

Uppföljningen av antalet väntande har till syfte att dels på kort sikt se vad vårdgarantin brister och dels långsiktigt, genom åtgärder från såväl landstinget som vårdgivarna, utifrån vårdgarantins krav förbättra förutsättningarna så att patienter inte ska behöva vänta längre än vad vårdgarantin föreskriver. På längre sikt är målet en 100%-ig inrapportering av väntande patienter.

Nedan visas hur vänteläget utvecklats per månad under 2008 för behandlingar/åtgärder. Den bild som framkommer förrycks i viss utsträckning av att inte alla vårdgivare rapporterar läget varje månad. För juli månad var bortfallet av inrapporterande enheter stort.

Nedan visas hur vänteläget förändrats per månad under 2008 för mottagningsbesök. Denna bild är också påverkad av att inte alla vårdgivare rapporterar läget varje månad och bortfallet av inrapporterande enheter i juli var stort.

Uppföljning av 0-visionsprojektet

I september skickade HSN ett brev ut till de vårdgivare som fått tilläggsbeställningar avseende de tillkommande 175 mkr för utökad tillgänglighet under 2008 och för att se till att vårdgarantin hålls per den 1 januari 2009. I brevet ställs frågan hur långt vårdgivaren kommit med den tillkommande beställningen samt om vårdgivaren kommer att bli klar med uppdraget inom stipulerad tid. I brevet efterfrågas också huruvida patientväntelistor helt eller delvis överförts till andra vårdgivare. Brevet är tänkt att skickas ut för besvarande en gång i månaden under resten av 2008.

I den första uppföljningen som gäller produktion fram till och med 17 september redovisar många att man nyligen har kommit igång efter sommarledighet och därför inte har hunnit producera några stora volymer. I princip samtliga leverantörer ser ändå att man kommer att producera sina avtalade volymer, vissa privata, mindre vårdgivare redovisar till och med att avtalade volymer kommer att vara klara i mitten eller i slutet av november. Några mottagande leverantörer redovisar att man hitintills inte har fått det antal patienter som man har kapacitet och avtal för. Leverantörer med de längsta köerna, vilket är de stora sjukhusen, redovisar att man i dagsläget lägger ner stora resurser på att hantera och skicka remisser till andra leverantörer med tilläggsavtal.

Under oktober görs en oberoende revision för att se hur köredovisningen fungerar.

5.1.3 Verksamhetsförändringar

Vårdval Stockholm är från och med 2008-01-01 infört av HSN inom primärvården för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård och psykosocial kompetens, barnhälsovård, fotsjukvård, mödravård, logopedi och läkarinsatser i särskilt boende.

HSN rapporterar att i och med *Vårdval Stockholm* har många nya mottagningar inom flera olika verksamhetsområden startat. Netto har 19 husläkarmottagningar tillkommit efter införandet av *vårdval*. Alla nya mottagningar drivs av privata vårdgivare. Av de nya mottagningarna återfinns sju i Stockholms innerstad, två i Rinkeby – Kista, två i Södertälje samt en vardera i Bromma, Ekerö, Järfälla, Nacka, Nynäshamn, Skarpnäck, Solna, Upplands Väsby samt Gamla Stan. En mottagning på Norrmalm har övergått till verksamhet enligt statliga taxan. Två mottagningar i Tensta – Spånga har gått samman till en mottagning.

Mödravården inom HSN har utökats med 12 nya MVC, till exempel återfinns fem av dessa i Stockholms innerstad och två i Rinkeby – Kista, samt en i Nacka, samtidigt som två mottagningar i Rinkeby – Kista och två i Botkyrka har gått samman till en mottagning i respektive område. Totalt sett innebär detta en nettoökning med 6 MVC.

Inom barnhälsovården, HSN, har nio nya mottagningar startat; två i Stockholms innerstad, två i Rinkeby – Kista samt en vardera i Farsta, Nacka, Skarpnäck och Södertälje. Två mottagningar i Rinkeby – Kista har gått samman till en och de fyra mottagningarna i Solna har samlats i Familjens hus. Totalt sett innebär detta en nettoökning med fyra BVC efter införandet av *vårdval*.

Logopedverksamheten har utökats med nio nya mottagningar.

Vidare har HSN rapporterat att det vid årsskiftet infördes en ny ersättningsmodell och även ett nytt faktureringsystem för länets primärvårdsrehabilitering.

Inom psykiatrin har implementering skett av internetpsykiatri. Ett DBT-team (dialektisk behandlingsterapi), för unga med bland annat självska debeteende och självmordstankar har permanentats inom BUP. Verksamhet för unga vuxna på Erika-stiftelsen har permanentats.

På Erstabacken, som har somatisk vård för hemlösa, öppnas en ny plats för mer "akut vård" som finansieras helt av landstinget.

Från den första januari gäller avtalet med Avesina Hörssel gällande basal hörselrehabilitering. Verksamheten bedrivs på fyra platser i länet; Norrtälje, Södertälje och centrala Stockholm samt i Kista.

Kirurgiavtalet på Ersta sjukhus är uppsagt från och med den första mars, vilket betyder att kirurgimottagningen på Ersta stängts. Avtalet sades upp av Ersta på grund av att de inte kom upp i överenskomna volymer.

Den rättspsykiatriska sektionen på Löwenströmska sjukhuset har i mitten av maj öppnat ytterligare en vårdavdelning med 12 vårdplatser.

I augusti öppnade en ny MRSA-avdelning för geriatriska patienter vid Stockholmsgeriatriken samt en ny mottagning för asylsökande – Flyktingsmedicinskt centrum.

En upphandling av diabetesmaterial har gjorts som gäller från 15 maj.

Under september månad har ett länsövergripande äldrepsykiatriskt mobilt team för personer med beteendemässiga och psykologiska symtom vid demenssjukdom startats. Projektet ska pågå under två år och finansieras med externa projektmedel.

Under september månad har en ny fotsjukvårdsenhet, belägen i centrala Stockholm startat.

Verksamhetsförändringar inom SLSO är till största delen en följd av Vårdval Stockholm. Fem vårdcentraler har hittills under året övergått till privat regi genom avknoppning. Det är Serafens vårdcentral, Vallentunadoktorn, Huvudsta vårdcentral, S:t Eriks vårdcentral och Vaxholms vårdcentral.

Nynäshamns vårdcentral har övergått till privat ägare 2008-06-01. Kallhälls vårdcentral har övergått till annan ägare.

Vidare har SLSO:s uppdrag för fyra närakuter upphört. Vid Brommaplan och Jakobsberg har jourmottagningar öppnats. Uppdraget för Skärholmens närakut upphörde från den 31 maj och Sabbatsberg från årsskiftet. Uppdragen för närakuterna i Farsta och på Södermalm har ersatts av jouruppdrag kvällar och helger.

Arbetet med överlåtelse av de tre vårdcentraler från SLSO, för vilka upphandlingarna har avbrutits efter rättslig prövning, har påbörjats. Arbetet följer den

process för överlåtelse som beslutades av landstingsfullmäktige i juni och är huvudsakligen en tillämpning av den så kallade "fulla auktionsprocessen".

HSN har beslutat att upphandla delar av SLSOs öppenvård rörande två kliniker inom psykiatri. Upphandlingen beräknas resultera i verksamhetsövergång i mars 2009. Likväl sker upphandling av två geriatriska kliniker inom SLSO och Hjälpmedel Stockholm, med verksamhetsövergång 2009-01-01.

Vid *Karolinska Universitetssjukhuset* har under 2008 vissa organisatoriska förändringar genomförts. Onkologi- och Thoraxdivisionen har sammanförts till en division. LIV-staben har upphört och dess verksamhet har lagts ut på befintlig struktur. IT, Röntgen och MTA har överförs till Huvuddivisionen. Vidare har en ny enhet bildats, Strategisk verksamhetsutveckling, som bland annat driver införandet av ett flödesorienterat arbetssätt. Verksamheten vid Karolinska består således av sju vårddivisioner.

Profilering av Hud och Infektion har genomförts, bland annat är HIV-vården koncentrerad till Huddinge. Det har dock enligt Karolinska visat sig svårt att genomföra profileringsarbetet enligt plan. Detta förklaras bland annat av den rådande lokalsituation som begränsar genomförbarheten. Sjukhus- och divisionsledningarna uppmuntrar därför nu småskaligare profilering/kraftsamling inom klinikerna inom givna lokalresurser.

Karolinska fortsätter arbetet med att förbättra patientflödena i de akuta processerna. Under året har det nya arbetssätt för sjukhusets 16 akutmottagningar tagits fram i syfte att korta väntetider och förbättra arbetsmiljön. Arbetssätten har testats och resultaten är positiva. Under september har de nya arbetssätten implementerats på 15 av de 16 akutmottagningarna. Resultatet från de första veckorna visade att patienternas tid på akutmottagningarna minskade med 25% vilket motsvarar drygt 500 patienttimmar per dygn.

Södersjukhuset rapporterar att från och med den 1 april 2008 övergick verksamheten Kristallen, som avser slutenvård för små barn med funktionshinder, från Handikapp och habilitering inom SLSO till Södersjukhuset.

I slutet av maj fattades även beslut efter genomförd upphandling att Södersjukhusets röntgenverksamhet i Nacka, Haninge och Nynäshamn ska uppgå i annan regi från årsskiftet.

Danderyds sjukhus rapporterar att de efter en översyn har reducerat antalet verksamhetsområden. Detta har inneburit att områdena Njurmedicin, Infektionsmedicin, Reumatologi samt Talkliniken slås samman till samma verksamhetsområde.

Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje har minskat antalet geriatriska vårdplatser från första april med anledning av ett minskat uppdrag från beställarna för basgeriatrik. Idag bedrivs basgeriatrik på totalt 48 vårdplatser istället för 54 vårdplatser. Vidare har uppdraget med geriatriska läkarinsatser i Södertälje kommuns särskilda boenden upphört från 1 maj 2008 efter att kommunen har valt en annan leverantör. För Nykvarn och Salem kvarstår uppdraget. Från 31 maj avvecklades

redovisningsenheten vid Södertälje sjukhus och från 1 juni tog Karolinskas redovisningssektion även hand om samtliga redovisningsfrågor för SNS. Tumba gynekologiska mottagning har flyttat in verksamheten till sjukhuset från den 1 juni, detta som ett led i att samutnyttja lokaler och personal.

S:t Eriks Ögonsjukhus arbetar med att anpassa verksamheten till morgondagens specialiserade ögonsjukvård. Bolaget planerar en ombyggnation av sjukhuset där en gemensam mottagning kommer att inrättas, en centralkassa byggas i entrén och en effektivare vårdavdelning har tillskapats genom sammanslagning av den dagkirurgisk avdelning och slutenvårdsavdelning. Dessutom planeras i anslutning till den nya vårdavdelningen inrättande av ett patienthotell med tre-fem rum.

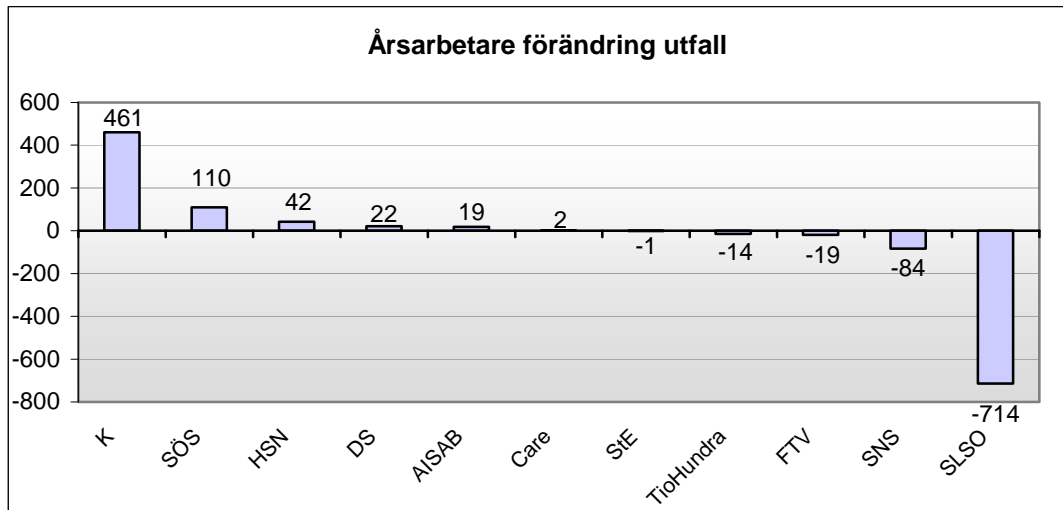
Landstingsfullmäktige har fattat beslut om att ge personal vid *Folktandvården Stockholms län AB* möjlighet till att lämna intresseanmälningar om avknoppning. Personal hade möjlighet att anmäla intresse till och med den sista juni. Inga beslut om avknoppningar har tagits ännu.

Alla *AISAB:s* akutambulanser är sedan februari bemannade med en vidareutbildad sjuksköterska. Alla ambulanser utrustades under våren för att göra GPS navigation möjlig. *AISAB* har vidare övertagit ansvaret för transporter av avlidna. Nyanställning till följd av detta har genomförts och full bemanning har nu uppnåtts. Vidare har stationen i Vällingby flyttats till brandstationen. Lokalerna är bättre anpassade och samlokaliseringen med brandförsvaret ger ett mervärde

MediCarrier har fått i uppdrag av LS och HSN att ansvara och ombesörja för allt utskick av informationsmaterial, frikort m.m. Verksamheten var tidigare placerad på Sabbatsbergs sjukhus och utfördes av Addici. Verksamheten flyttade över till *MediCarrier* i samband med halvårsskiftet.

Stockholm Care har slutit ett avtal med representanter från Cypem avseende förmedling av patienter.

5.1.4 Årsarbetarutveckling vården

Förändring antalet årsarbetare mellan aktuell månad innevarande år och samma månad föregående år.

TioHundras siffra motsvarar 50% av totala antalet årsarbetare.

HSNs utfall för 2007 är justerat -26 å p g a flytt av personal från LINK till SLSO

SLSOs utfall för 2007 är justerat med +26 å enligt ovan.

Det totala antalet årsarbetare inom vården har minskat med netto 176, eller 0,4% jämfört med motsvarande period föregående år.

Minskningen hänförs främst till SLSO där 714 årsarbetare motsvarande 5,7% minskats genom omställningsåtgärder och avknoppning/avslutade uppdrag.

Minskningen vid SNS med 84 årsarbetare motsvarar 5,2% och är hänförlig till svårigheter att rekrytera personal samt omställningsåtgärder.

Ökningen vid Karolinska med 461 årsarbetare motsvarar 3,1%. Förändringen är bland annat hänförlig till tillkommande och utökad verksamhet.

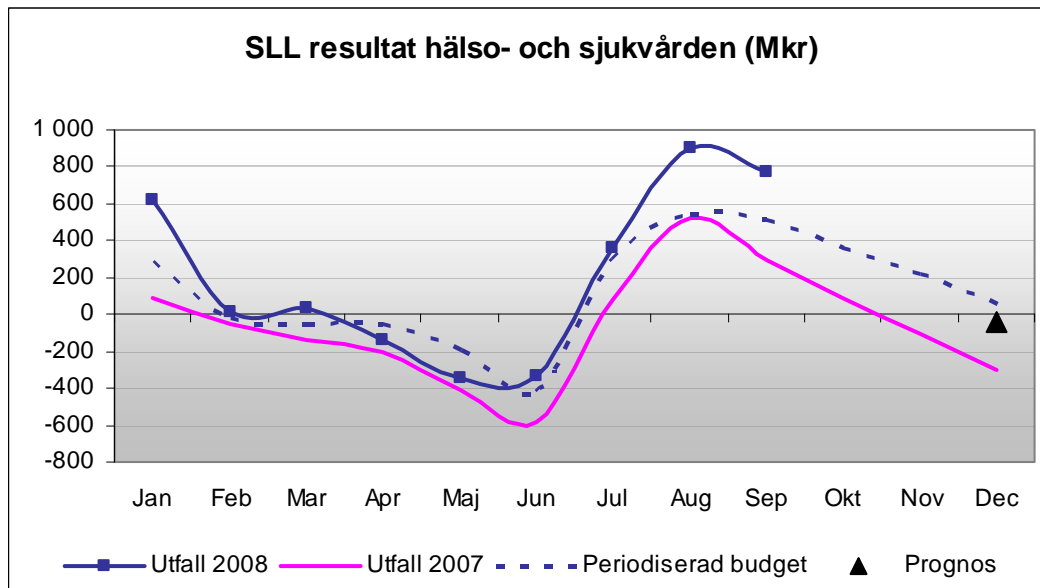
Ökningen vid SÖS med 110 årsarbetare motsvarar 2,8%. Ökningen hänförs till ny vårdavdelning inom internmedicin, utökningar och förstärkningar inom andra verksamheter samt överföring av Venhälsan och Kristallen.

Ökningen vid HSN med 42 årsarbetare motsvarar 16,5%. HSN har tagit över 45 årsarbetare från LSF.

Ökningen vid DSAB med 22 årsarbetare motsvarar 0,7% och är främst hänförlig till successiva bemanningsförstärkningar på grund av ökade vårdvolymer.

Det totala antalet årsarbetare inom vården prognostiseras understiga budgeterat antal med 117 eller 0,3%. Detta beror främst på att samtidigt som SLSO och SNS prognostiserar att antal årsarbetare kommer att understiga budget med 265 respektive 40 så prognostiserar Karolinska Universitetssjukhuset att antal årsarbetare kommer att överstiga budget med 185.

5.1.5 Utfall för perioden januari-september 2008

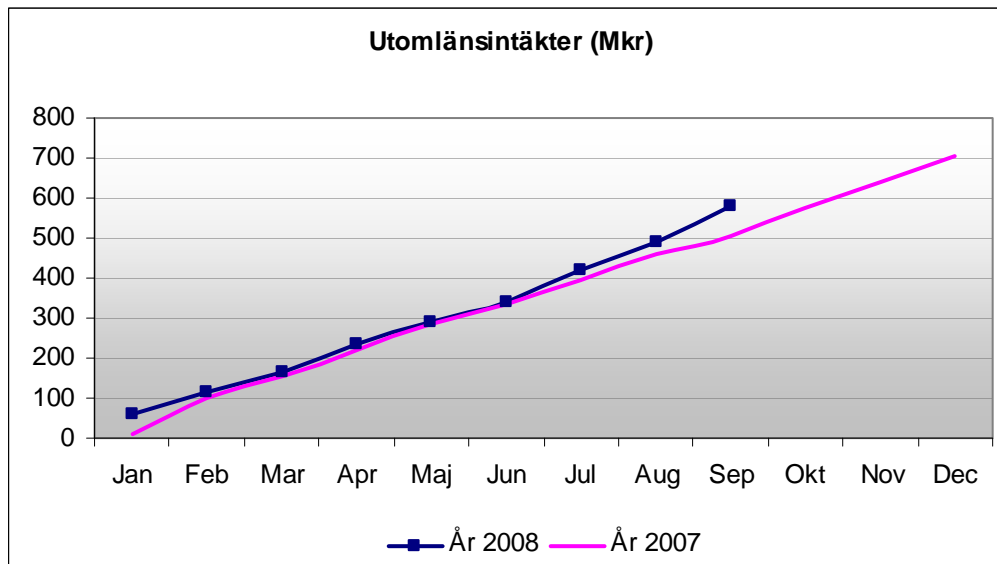

Periodens resultatutfall är 480 mkr högre än för motsvarande period föregående år och 263 mkr högre än resultatet enligt periodiserad budget (i augustibokslutet var resultatutfallet 354 mkr högre än periodiserad budget). Den största positiva avvikelser mot periodiserad budget uppvisas av HSN med 490 mkr medan den största negativa avvikelser mot periodiserad budget uppvisas av Karolinska Universitetssjukhuset med -276 mkr.

Hälso- och sjukvården	Utfall	Utfall	Förändr.	Förändr.
Resultaträkning	2008	2007	utfall	utfall
mkr	sept	sept	%	
Verksamhetens intäkter	34 228	32 060	6,8	2 168
Personalkostnader	-14 875	-14 257	4,3	-618
Kostnader för inhyrd personal	-161	-123	31,0	-38
Köpt hälso- och sjukvård	-7 191	-6 634	8,4	-557
Köpt tandvård	-137	-133	2,8	-4
Köpta verksamhetsanknutna tjänster	-963	-1 093	-11,9	130
Läkemedel	-4 185	-3 903	7,2	-282
Övriga kostnader	-5 599	-5 260	6,5	-340
Verksamhetens kostnader	-33 111	-31 403	5,4	-1 708
Andel i intresseföretags resultat	0	0		0
Avskrivningar	-456	-430	6,1	-26
Finansnetto	114	68		46
Resultat	775	295		480

Organisatoriska förändringar inom främst SLSO i form av avknoppningar med mera påverkar i vissa avseenden jämförelser mellan åren. Verksamhetens kostnader för den totala hälso- och sjukvården påverkas inte i väsentlig utsträckning eftersom effekterna av en avknoppning i stort medför att kostnader flyttas exempelvis från personalkostnader till kostnader för köpt hälso- och sjukvård.

Verksamhetens kostnader har ökat med 5,4% (i augustibokslutet uppgick ökningen till 6,1%). Detta kan jämföras med justerad budgeterad helårsökning på 4,1% samt justerad prognostiserad helårsökning på 5,4% (se vidare under 5.1.6 nedan). Den höga kostnadsökningstakten förklaras främst av en ökad vårdkonsumtion, se vidare avsnitt 5.1.1 *Vårdkonsumtion*.

De ackumulerade utomlänsintäkterna uppgår till 582 mkr vilket är 76 mkr, eller cirka 15%, högre än för motsvarande period 2007.

5.1.6 Helårsprognos

Helårsprognosen för hälso- och sjukvården uppgår till -42 mkr, vilket är 96 mkr lägre än budgeterat resultat. Prognosen har förbättrats med 31 mkr jämfört med augustibokslutet.

Hälso- och sjukvården	Prognos	Budget	Avvikelse	Utfall	Avvikelse
Resultaträkning	2008	2008	i %	2007	PR-U i %
mkr					
Verksamhetens intäkter	45 747	45 383	0,8	43 313	5,6
Personalkostnader	-20 249	-20 161	0,4	-19 544	3,6
Kostnader för inhyrd personal	-209	-57	266,8	-184	13,2
Köpt hälso- och sjukvård	-10 077	-9 644	4,5	-9 104	10,7
Köpt tandvård	-202	-202	-0,3	-195	3,7
Köpta verksamhetsanknutna tjänster	-1 468	-1 336	9,9	-1 579	-7,1
Läkemedel	-5 718	-5 848	-2,2	-5 319	7,5
Övriga kostnader	-7 355	-7 492	-1,8	-5 525	33,1
Verksamhetens kostnader	-45 276	-44 740	1,2	-43 134	5,0
Andel i intresseföretags resultat	0	0		0	0,0
Avskrivningar	-622	-615	1,2	-580	7,2
Finansnetto	110	26	324,1	102	7,7
Resultat	-42	53		-300	

Enligt prognosen beräknas verksamhetens intäkter överstiga budget med 364 mkr medan verksamhetens kostnader beräknas överstiga budget med 536 mkr. Budgetavvikelsen avseende avskrivningar och finansnetto bidrar positivt med 76 mkr till den totala budgetavvikelsen på -96 mkr.

Enligt tabellen ovan uppgår budgeterad ökningstakt för verksamhetens kostnader 2008 jämfört med utfall 2007 till 3,7%. Justerad⁸ budgeterad kostnadsökningstakt uppgår till 4,1%. Vidare uppgår prognostiserad ökningstakt enligt tabellen ovan för verksamhetens kostnader 2008 jämfört med utfall 2007 till 5,0%. Justerad prognostiserad ökningstakt uppgår till 5,4%.

5.1.6.1 Prognoser för förvaltningar och bolag

Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN)

Under september månad har ett länsövergripande äldrepsykiatriskt mobilt team för personer med beteendemässiga och psykologiska symtom vid demenssjukdom startats. Projektet ska pågå under två år och finansieras med externa projektmedel.

Under september månad har en ny husläkarmottagning och en ny fotsjukvårdsenhet startat, båda belägna i centrala Stockholm.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar för perioden januari – september 2008 ett resultatutfall på 805 mkr. Motsvarande period 2007 var resultatet 433 mkr. Avvikelsen mot periodiserad budget uppgår till 490 mkr. Överskottet är främst hänförligt till somatisk specialistvård. Även övrig vård, primärvård, läkemedel och tandvård uppvisar överskott mot periodiserad budget. Överskottet för somatisk specialistvård är främst hänförligt till intäktssidan, eftersom tillkommande 175 mkr för ökad tillgänglighet inte ingick i budgeten.

HSN-förvaltningen beräknar resultatprognosen för 2008 till 150 mkr, en förändring med 50 mkr jämfört med augusti. Prognoserna har förändrats enligt följande; läkemedel 25 mkr, somatisk specialistvård 13 mkr, primärvård 9 mkr samt övrig sjukvård 3 mkr. Övriga verksamheter är oförändrade. I prognosen upptagna avvikelsepöster per verksamhetsområde redovisas nedan.

Köpt somatisk specialistsjukvård beräknas ge en avvikelse mot budget med -30 mkr, en förändring jämfört med augusti med 13 mkr. Avvikelsen är främst hänförlig till köpt vård vid akutsjukhusen där avvikelsen beräknas till - 49 mkr. Detta pga. att produktionen av slutna akut vård är högre än avtalat. 50 procent av avtalat poängpris utgår som ersättning till sjukhusen för denna produktion.

Köpt primärvård beräknas ge en avvikelse mot budget med 48 mkr, en förändring jämfört med augusti med 9 mkr. Den största avvikelsen beräknas för husläkareverksamheten och hemsjukvården med 67 mkr respektive 27 mkr. Efter att mer än halva året har gått konstaterar HSN-förvaltningen att de flesta nya aukto-

⁸ Justering utförd för omställningskostnader i årsbokslut 2007, 164 mkr.

riserade verksamheterna har kommit igång och faktureringsystemet fungerar bättre. Besöksutvecklingen har stabiliserat sig och årsprognosen förväntas ge ett överskott. Den största negativa avvikelsen beräknas för jour/närakuter med -35 mkr.

Köpt psykiatri beräknas ge en avvikelse mot budget med 25 mkr. Prognostiserade underskott inom allmänpsykiatri (-15 mkr), rättspsykiatri (-8 mkr) och ätstörningsvård (-4 mkr) balanseras mot det extra medelstillskott som tillfördes psykiatrin vid landstingsstyrelsens beslut om slutlig budget för 2008.

Köpt geriatrik beräknas ge en avvikelse mot budget med 32 mkr. Avtalet med Brommageriatriken har omförhandlats fr.o.m. maj eftersom kliniken inte nådde beställda ASIH-volymer. Ett överskott mot budget på 12 mkr prognostiseras. En utökad kostnad för ASIH i innerstan tillkommer om 2 mkr. Nackageriatrikens verksamhet prognostiseras ge ett överskott med totalt 10 mkr, varav ca 1,5 mkr avser lägre produktion inom ASIH jämfört med beställning och resterande beror på att budgeten lades fast på en för hög nivå innan avtalet blev klart.

Köpt övrig sjukvård beräknas ge en avvikelse mot budget med 75 mkr en förändring med 3 mkr jämfört med augusti. Avvikelsen är främst hänförlig till finansiella intäkter (40 mkr), ofördelade reserver (15 mkr), språktolkar (15 mkr) samt hjälpmedel (5 mkr).

En rak framskrivning av månadens resultat skulle innebära ett överskott i läkemedelsbudgeten om ca 50 mkr. HSNförvaltningen väljer dock att lägga en nollprognos eftersom förmånskostnaden fortsätter att öka, dock inte i en sådan takt som förväntades under våren 2008 (drygt 8 procent). Orsaken till den lägre ökningstakten beror på många sammanvägda orsaker, bl.a. en övervärdering av effekterna av Vårdval, men också att ett antal läkemedel inte fått den försäljningsutveckling som beräknats. Sannolikt beror det även på en ökad kostnadsmedvetenhet hos vårdgivarna inför kommande budgetansvar för läkemedel i öppen vård.

Risker

Sammantaget bedömer HSNförvaltningen inte att riskerna ska behöva innebära ett underskott för 2008.

Vårdvolymer avseende somatisk specialistvård har ökat jämfört med föregående år. Ökningstakten har dock minskat stadigt sedan aprilboks slutet. Den nya ersättningsmodellen för akutsjukhusen innebär en ökad kostnad för beställaren för produktion över beställning avseende akut slutna vård. Om ökningstakten skulle accelerera under resterande del av året kan faktiska kostnader komma att överstiga nu prognostiserade.

För akutsomatikens del har det hittills under året varit mycket låga genomsnittsvikter för slutna vård jämfört med avtal. Dessa vikter kommer troligen att öka under slutet av året. Det kan innebära såväl en risk som en möjlighet. Om de ökar men håller sig under avtal är det en möjlighet. Om de ökar utöver avtalat innebär det en risk.

I avtalen med vuxenpsykiatrien finns inget absolut tak, utan volymer utöver de beställda ersätts med 10%. Om utvecklingen fortsätter med en 10% ökning inom öppenvården, så motsvarar det en kostnad på 13,5 mkr. I prognosen har vi tagit med kostnader på 8 mkr för ökade volymer. Det finns alltså en ytterligare risk på 5,5 mkr.

Åtgärder

Totalprognosen pekar på ett överskott med 150 mkr. Även om det fortfarande finns riskområden, bedömer HSN-förvaltningen att det prognostiserade överskottet är realistiskt. För att ha ett rimligt ekonomiskt utgångsläge för 2009, måste HSN uppvisa överskott för verksamhetsår 2008. Förvaltningens arbete kommer att inriktas på att säkerställa dels att redan vidtagna åtgärder får avsedda effekter, dels att prognostiserat överskott inte äventyras utan blir verklighet.

TioHundranämnden

TioHundranämnden redovisar en prognos på -25,1 mkr vilket är en budgetavvikelse på motsvarande belopp. Avvikelsen är främst hänförlig till vård och omsorg för ordinarie boenden -15,5 mkr, geriatrik -9,9 mkr samt habilitering/LASS/LSS -8,0 mkr.

11,6 mkr har belastat SLL-koncernens prognostiserade resultat. Nämnden har fattat beslut om ett antal åtgärder för en ekonomi i balans och besparingarna uppgår till 22 mkr på helårsbasis. Åtgärderna utgörs främst av lokaloptimeringar. Helårseffekten kommer att uppnås först under 2009 då besluten fattats under andra kvartalet 2008.

Karolinska Universitetssjukhuset (Karolinska)

Vid Karolinska har under 2008 vissa organisatoriska förändringar genomförts. Verksamheten vid Karolinska består således av sju divisioner. För mer information om verksamhetsförändringar se avsnitt 5.1.6.

Produktionstakten inom Karolinska har i viss mån ökat något jämfört med augusti månad och ökar fortsättningsvis jämfört med motsvarande period 2007. Totalt antal vårdtillfällen ökar med 6,3% och totalt antal besök ökar med 4,9% jämfört med föregående år. Den ökade produktionen har även medfört att Karolinska har fler vårdplatser öppna än de planerat i budget. Genomsnittligt antal disponibla vårdplatser har under perioden januari-april 2008 ökat med 100 vårdplatser jämfört med perioden september-december 2007, varav en ökning om 30 vårdplatser var budgeterad enligt Karolinska.

Utömlänsvolymerna fortsätter att öka jämfört med föregående år, men intäkterna är lägre. Orsaken bedöms vara en kombination av bland annat ett oförmånligt prisavtal samt eventuellt en för låg självkostnadsräkning i botten. Karolinska prognostiserar totalt sett att antal besök kommer att bli drygt 50 000 besök eller 3,3% över budget. Motsvarande siffra för antal vårdtillfällen är drygt 1 500 eller 1,4%.

I Karolinskas utfall ingår drygt 89 mkr i ersättningsreduktioner, dvs. produktion över avtal som inte ersätts av HSN. Motsvarande siffra i prognosen är 115 mkr. Andelen kostnadsytterfall är lägre än budgeterat. Ett omfattande kvalitetsarbete rörande kostnadsytterfallen har bland annat visat att till följd av en teknisk justering i beräkningsmodellen så har denna inneburit färre kostnadsytterfall.

Karolinska har nu ett vårdgarantiavtal som innebär 90 höftledsoperationer. Vidare har Karolinska tecknat ett avtal med HSN inom ortopedi avseende 110 ryggoperationer samt 900 nybesök.

Sjukhuset har vidare tillsatt en produktionsstyrningsgrupp vars mål bland annat är att öka antalet vårdgaranti- och utomlänspatienter.

Karolinskas redovisade resultat för perioden, -216,5 mkr har försämrats men är i stort i nivå med motsvarande period 2007, dock 276,7 mkr lägre än periodiserad budget. Karolinskas prognostiserade resultat för helåret har i september försämrats med 40 mkr till -220 mkr. Den nya prognosen innebär en ytterligare kostnadsökning med 45 mkr samt en förbättring på intäktssidan med motsvarande 5 mkr. Prognosen förutsätter dock att Karolinska erhåller full kostnadsytterfallsersättning av HSN, 79 mkr samt att initierade åtgärdsplaner genomförs. I den mån ersättningskorrigering ej genomförs uppskattas det prognostiserade resultatet att ytterligare försämrats. Prognosavvikelsen förklaras huvudsakligen av att kostnadsutvecklingen är högre än intäktsutvecklingen. Den högre kostnadsutvecklingen förklaras enligt Karolinska bland annat av produktion över avtal, vilket i prognosen beräknas generera kostnader utöver budget motsvarande knappt 140 mkr vilket motsvarar 35,2% av prognosavvikelsen för verksamhetens kostnader, 396,0 mkr. Andra förklaringar till det högre prognostiserade kostnadsläget är att det interna besparingsuppdraget inte förväntas kunna genomföras fullt ut med motsvarande 25 mkr samt högre kostnader jämfört med budget för köpta verksamhetsanknutna tjänster, 53 mkr, högre personalkostnader, 62 mkr, ökade konsultkostnader, 25 mkr, ökade IT-kostnader, 24 mkr samt ökade kostnader för reparationer och underhåll, 35 mkr.

Karolinska håller fast vid sitt systematiska förändringsarbete som långsiktigt ska leda till hållbar effektivitet i organisationen, nämligen profileringsarbete, processorientering och ledarutveckling. När det gäller profileringsarbetet så försvåras detta av dagens lokalsituation. Sjukhusledningen uppmuntrar dock till småskaligare profileringsarbete inom givna lokalresurser. Utöver detta är följande åtgärder pågående/planerade: Divisioner som redovisat ett negativt resultat har sedan april fått redovisa handlingsplaner. Karolinskas produktionsstyrningsgrupp planerar för en ökad produktionsstyrning. Därutöver har Karolinska i augusti verkställt en åtgärdsplan, för att förbättra resultatet, som beräknas ge en effekt motsvarande cirka 90 mkr år 2008. I september är bedömningen dock att åtgärderna inte är tillräckliga samt att effekten av kostnadsbesparande åtgärder inte gett avsett utslag. En uppföljning av åtgärderna har initierats.

Verksamhetens intäkter har ökat med 8,6% jämfört med motsvarande period 2007 och är 1,1% eller knapp 98,7 mkr högre än periodiserad budget. Förändring jämfört med 2007 samt avvikelse mot periodiserad budget beror på ökad

försäljning av sjukvårdstjänster och övriga tjänster. Prognostiserade intäkter är 1,3% eller 162 mkr högre än årsbudget. Avvikelsen förklaras främst av ökade intäkter för försäljning av labb- och röntgentjänster samt IT tjänster.

Kostnadsutvecklingen för verksamhetens kostnader ökar i september och är 8,8% jämfört med motsvarande period 2007. Kostnadsökningen är även högre än budgeterad kostnadsutveckling på 4,3%. Den budgeterade ökningen är beräknad efter att bokslut 2007 justerats för engångsposter. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsutvecklingen förklaras enligt Karolinska bland annat av en högre produktion och fler vårdplatser jämfört med avtal vilket bland annat medfört ökade kostnader avseende personal. Kostnaderna avviker även på grund av ökade kostnader för fortsatt nyttjande av S:t Görans som underleverantör för thoraxoperationer, kostnader för köpt strålbehandling, eftervård vid Stockholms sjukhem samt ökade IT-kostnader. Vidare har närvaron och årsarbetarantalet ökat vilket medfört ökade personalkostnader jämte genomförd lönerrevision (Kommunal). Verksamhetens personalkostnader är nu 6,7% eller 353,3 mkr högre jämfört med motsvarande period 2007 och är högre än budgeterad kostnadsutveckling på 5,0% som justerats i likhet med verksamhetens kostnadsutveckling.

Prognos för verksamhetens sammanlagda kostnader är 3,3% eller 396 mkr högre än budget, vilket innebär en prognostiserad kostnadsutveckling på 7,8% jämfört med bokslut 2007. Avvikelse mot årsbudget hänger samman med de ovan angivna avvikelserna avseende kostnader. Prognos för verksamhetens personalkostnader har höjts med 25 mkr sedan augustiutfallet och är nu 95 mkr högre jämfört med helårsbudget. Kostnaden för inhyrd personal är 29,0 mkr vilket är 13,9 mkr högre jämfört med motsvarande period 2007. Prognosen har sedan tidigare justerats med 10 mkr till 35 mkr att jämföra med budgeterad nivå, 25 mkr.

Kostnadsutvecklingen för övriga verksamhetskostnader har minskat något i september och är 16,0% att jämföra med den justerade budgeterade kostnadsutvecklingen på -5,1%. Prognosen för övriga kostnader är 187 mkr högre jämfört med budget vilket är en ökning med 20 mkr jämfört med augusti. Prognosavvikelsen återfinns för bland annat reparationer och underhåll, 28 mkr, IT tjänster, 20 mkr samt förbrukningsinventarier och förbrukningsmateriel, 9 mkr.

Enligt Karolinskas bedömning finns ett antal risker som kan komma att påverka resultatet, bland annat övertalighet i samband med kostupphandling, 25-30 mkr, att effektiviseringskravet, 200 mkr, inte genomförs fullt ut, att planerad åtgärdsplan inte kommer att ge tillräcklig resultatförbättring, att full ersättning inte uppnås från HSN samt att en växling till vårdgarantipatienter/utomlänsvård inte kan genomföras som planerat.

Antalet årsarbetare har sedan augusti ökat med 23 till 15 309, och är 2,8% eller 412 högre jämfört med årsbokslut 2007. Prognosen för antal årsarbetare är sedan delårsbokslutet 15 200, vilket ska jämföras med budgeterat antal 15 015. Genomsnittligt antal sjukdagar har minskat med två dagar jämfört med motsvarande period 2007.

Södersjukhuset AB (SÖS)

SÖS har inför 2008 erhållit en ökad beställning av slutenvård för barn samt fått ta del av den satsning som skett för behandling av gula fläcken. Venhälsan och verksamheten Kristallen har övergått till SÖS under 2008. Efter genomförd upphandling har beslutats att SÖS röntgenverksamhet i Nacka, Haninge och Nynäshamn skall övergå i annan regi från årsskiftet 08/09. Eventuella effekter på årets resultat av denna verksamhetsövergång såsom omställningskostnader finns ej med i september månads rapportering.

Sjuksköterskekonflikten påverkade SÖS under april och maj, vilket bland annat medfört mer än 500 inställda operationer då hela den elektiva operationsverksamheten tvingades stänga helt och hållet. Sjukhuset har ej fått ta del av HSN:s tillskott för ökad tillgänglighet⁹ och har således inte erhållit någon ytterligare beställning av HSN för att täcka produktionsbortfallet på grund av konflikten. SÖS ser inte hur man med nuvarande nivå och inriktning av extrabeställningar ska kunna nå nollvision avseende väntetider till årsskiftet.

SÖS produktion innevarande år är märkbart högre än motsvarande period föregående år. SÖS totala produktion visar på en ökning inom akut öppenvård, mätt som antalet besök, med 14 % jämfört med september 2007 samt en ökning av elektiv öppenvård med 12 %. Akut och elektiv slutenvård, mätt som antalet vårdtillfällen, ökar med 4 respektive 3 % mellan åren. Jämfört med HSN:s vårdavtal så prognostiserar SÖS producera 4 % fler besök och drygt 1 % fler vårdtillfällen över avtalad nivå. Inom den akuta öppenvården finns produktionsökningar främst inom obstetrik och kirurgi, men även inom internmedicin, kardiologi, akutmottagning och barnmedicin. För akut slutenvårds del sker produktion över budgeterad nivå främst inom internmedicin och delvis inom handkirurgi och kirurgi. Förlossningarna prognostiseras uppgå till 6 626 vid året slut vilket är rekord. Ersättningsreduktioner för vård utöver avtal prognostiseras uppgå till 13 mkr och är i utfallet 24 mkr.

SÖS redovisade resultat för september månad är 3 mkr, vilket är högre än 2007 men 14 mkr lägre än periodiserad budget. Förändring jämfört med föregående år samt avvikelse mot periodiserad budget är främst en följd av förstärkning av vårdplatser, ny verksamhet och en ökad produktion.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat jämfört med 2007 och är högre än periodens budget. Avvikelse mot den budgeterade kostnads-utvecklingen förklaras främst av personal- och materialkostnader hänförligt till produktionsökning utöver ram och avvikande periodisering av budgetmedel.

SÖS prognostiserade resultat för helåret är i enlighet med budgeterat nollresultat, dock med en högre omsättning. Detta då producerad vård prognostiseras överstiga budget samt då beslut från HSN¹⁰ påverkar omsättningen då dessa inte var kända

⁹ LS 0804-0333, totalt 175 mkr

¹⁰ Beslut avseende vårdgarantipatienter, utökad uppdrag avseende elektiv bröstkirurgi samt för NU-teamet (Neurologiskt utredningsteam för barn och ungdom som avviker i utvecklingen bestående av arbetsterapeut, logoped, psykolog, sjukgymnast, specialpedagog och sekreterare), verksamheten Kristallen samt beställning för sjukhusens barnläkarmottagningar.

när budget fastställdes. Prognos för verksamhetens sammanlagda kostnader är 2 procentenheter högre än budgeterad kostnadsutveckling på 5 %. Negativ avvikelse mot budget prognostiseras för personal, laboratoriekostnader, hyror samt för övriga verksamhetskostnader.

Uppgivna riskfaktorer för sjukhuset är bland annat ett ökat tryck i lönebildningen, inflation utöver budget, förändrat uppdrag i och med röntgen, fysiologi- samt närakutupphandling, avtalade vårdvolymmer och avtalskonstruktionen som sådan samt SÖS antagande om rationalisering i budget på 45 mkr.

Antalet årsarbetare har ökat med 110 jämfört med 2007 och uppgår nu till 4 015. Förändringen föräns av ovan nämnda förändringar inom sjukhuset. Antalet årsarbetare beräknas bli 3 990 i enlighet med årsbudget.

Danderyds Sjukhus AB (DSAB)

För 2008 är inte några stora organisatoriska verksamhetsförändringar planerade, utöver de fulla effekterna av redan fattade 3S-beslut.

Det totala antalet vårdtillfällen har ökat med 3,3% och antalet besök har ökat med 2,5%. Vad gäller vårdavtal med HSN prognostiseras i jämförelse med 2007 en ökning av antal vårdtillfällen med 4,6% samt en ökning av antal besök med 3,0%. Samtidigt prognostiseras för helåret en ökning av verksamhetens kostnader med 3,8% och en ökning av antal årsarbetare med 0,3%.

Resultatet uppgår till 17 mkr, vilket är 94 mkr högre än för motsvarande period 2007 och 22 mkr högre än resultat enligt periodiserad budget. För helåret prognostiseras ett resultat på 15 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Prognosen har därmed förbättrats med 15 mkr jämfört med föregående månadsbokslut.

Verksamhetens intäkter har ökat med 10,3% som en effekt av ökad produktion och prisuppräknning. Intäkterna är 18 mkr högre än periodiserad budget. För helåret prognostiseras verksamhetens intäkter överstiga budget med 23 mkr vilket främst är hänförligt till tilläggsavtal, ökad produktion samt ej budgeterade intäkter för täckande av omställningskostnader. Den prognostiserade ökningen av verksamhetens intäkter jämfört med 2007 uppgår till 7,7%, att jämföra med budgeterad helårsökning på 6,7%.

Verksamhetens kostnader har ökat med 3,9% och är 1 mkr högre än periodiserad budget. För helåret prognostiseras verksamhetens kostnader överstiga budget med 11 mkr vilket främst är hänförligt till kostnader för tilläggsavtal, ökad produktion samt ej budgeterade omställningskostnader (personalkostnader). Den prognostiserade ökningen av verksamhetens kostnader jämfört med 2007 uppgår till 3,8%, att jämföra med budgeterad helårsökning på 3,3%.

Personalkostnaderna har ökat med 4,9% samtidigt som antal årsarbetare har ökat med 0,7%. För helåret prognostiseras personalkostnaderna överstiga budget med 37 mkr vilket är hänförligt till kostnader för ökad produktion, högre löneökningar än budgeterat samt ej budgeterade omställningskostnader. Den prognostisera-

de ökningen av personalkostnaderna jämfört med 2007 uppgår till 4,6%, att jämföra med budgeterad helårsökning på 2,1%. Kostnader för material och varor samt verksamhetsanknutna tjänster prognostiseras understiga budget med sammanlagt 20 mkr.

Väsentliga riskfaktorer utgörs främst av "tröskeeffekter" i form av behov av fler vårdplatser om produktionen överstiger avtalad nivå.

Antalet årsarbetare har ökat med 22 eller 0,7%, från 3 166 till 3 188. För helåret prognostiseras och budgeteras antal årsarbetare uppgå till 3 180, vilket innebär en ökning med 12 eller 0,3% jämfört med 2007.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB (S:t Erik)

S:t Erik införde under år 2007 en ny behandlingsmetod för åldersförändringar i gula fläcken (AMD). För helåret 2008 har 60 mkr avtalats med HSN avseende detta. Vidare finns flera utmaningar idag på delar av S:t Erik, vilket kan komma att påverka den framtida verksamheten. För mer information om verksamhetsförändringar se avsnitt 5.1.3.

Jämfört med föregående år ökar antalet besök med cirka 6,8% eller med knappt 8 700 besök medan antalet vårdtillfällen ökar med motsvarande 90 vårdtillfällen eller 8,8%.

Produktionsprognosen för besök förväntas bli 3,1% eller 5 500 besök högre än budget och vårdtillfällen uppskattas bli i nivå med budget. Den enskilt största förändringen i prognosen avser antal ögonbottenscreening som förväntas bli 35,1% eller 10 000 lägre än beställd volym. Detta förklaras huvudsakligen av att 15-20% av de bokade patienterna uteblir vid vårdcentralerna. Även antal AMD-injektationer förväntas bli betydligt lägre än budget, 1 900, vilket motsvarar mer än hälften av budgeterad nivå.

S:t Eriks redovisade i september ett resultatet för perioden är 15,2 mkr, vilket är 10,8 mkr högre än 2007 och 10,6 mkr högre än periodiserad budget. Avvikelse mot periodiserad budget förklaras främst av att lägre personalkostnader och lägre kostnader för köpta sjukvårdstjänster. Bolagets prognostiserade resultat för helåret är sedan mars 4,0 mkr högre än budgeterat nollresultat. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av en förväntan om att bolaget ej uppnår helårseffekt avseende den nya behandlingsmetoden AMD, högre utomlänsintäkter samt lägre kostnader för köpta sjukvårdstjänster.

Verksamhetens intäkter har ökat med 15,3% jämfört med 2007 men är lägre än periodiserad budget, vilket främst förklaras av att bolaget ännu inte kommit upp i helårseffekt avseende AMD. Detta medför även att prognostiserade intäkter är lägre än årsbudget.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat med 11,7% jämfört med 2007 men är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 17,9%. Den budgeterade ökningen är beräknad efter att bokslut 2007 justerats för engångsposter. Förändring

jämfört med 2007 förklaras huvudsakligen av införandet av ny behandlingsmetod för AMD. Verksamhetens kostnader prognostiseras bli 7,6% högre jämfört med bokslut 2007. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsutvecklingen har i huvudsak samma förklaring som intäktsavvikelsen.

Verksamhetens personalkostnader har ökat jämfört med 2007 med 8,0% men är 2,8% lägre än periodiserad budget. Prognos för verksamhetens personalkostnader har justerats upp i september och är nu i stort i linje med helårsbudget.

Antalet årsarbetare är 335 och antalet årsarbetare prognostiseras i linje med årsbudget, 333.

Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje (SNS)

Produktionen fortsätter vara på hög nivå inom somatisk specialistvård, till och med september är produktionen, i poäng räknat, 8% högre än avtalat. I antal besök och vårdtillfällen räknat är ökningen jämfört med samma period föregående år 8% respektive 9%. Även inom övriga vårdgrenar är produktionen betydligt högre än under 2007, bland annat har psykiatrisk öppenvård ökat med 24,8% jämfört med 2007 vilket dock inte är tillräckligt för att nå upp till avtalad nivå. Inom primärvård tas 5,5% fler besök emot jämfört med samma period 2007, men 2,1% under budgeterad nivå, vilket är en förbättring jämfört med tidigare månader. En av anledningarna till att primärvården inte når upp till avtalad nivå förklaras av bristen på allmänläkare, dock har situationen förbättrats genom ett mer prestationsinriktat arbetssätt, förbättrade vårdkedjor och samarbete.

Det redovisade resultatet för perioden är 4,3 mkr lägre än 2007 och 21,5 mkr lägre än periodiserad budget. Avvikelsen mot 2007 och periodiserad budget beror på högre intäkter och kostnader för ökad produktion inom somatisk specialistvård samt det problematiska läget inom primärvården på grund av effekterna av förändrat ersättningssystem. Rapporterad prognos är -24 mkr vilket är 3 mkr högre än föregående månad. Den nya prognosen förklaras av förbättrat läge inom primärvården samt lägre pensionskostnader än budgeterat.

Verksamhetens intäkter är högre jämfört med 2007 och lägre jämfört med budget. De främsta avvikelserna beror på högre intäkter med anledning av förändrat debiteringssystem för röntgen i primärvård samt högre intäkter från patientavgifter. Omställningsbidrag på 1,7 mkr har bokförts under perioden. Problematiken inom primärvården har resulterat i lägre intäkter i såväl förhållande till periodiserad budget som samma period 2007. I utfallet finns 20 mkr i ersättningsreduktion för produktion över avtal inom somatisk specialistvård.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat med 0,8% jämfört med 2007 och är högre än budgeterad kostnadsutveckling på -1,8%. Lönekostnader och produktionsrelaterade kostnader såsom material och läkemedel ökar. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsutvecklingen hänförs till produktion över avtal inom somatisk specialistvård och rekryteringsproblematiken avseende läkare och sjuksköterskor.

Personalkostnaderna har ökat med 3,1% jämfört med 2007, vilket är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 3,6%. Kostnaden för inhyrd personal uppgår till 13,0 mkr, vilket är 2,0 mkr högre än 2007 års periodutfall. Prognosen för bemanningskostnader är 5,0 mkr högre än budget.

Det ekonomiska läget är fortsatt ansträngt inom såväl somatisk specialistvård som primärvård. SNS har fått avslag på den hemställan om ytterligare bidrag till verksamheten med 20 mkr som SNS styrelse lämnade in under våren. Sjukvårdsdirektören har fått i uppdrag av styrelsen att ta fram ett åtgärds paket om minst 25 mkr, vilket inte kommer att ge full effekt innevarande år. En av de åtgärder som har tagits fram är att stänga en vårdavdelning med 18 vårdplatser från första september och öka antalet vårdplatser på befintliga avdelningar med i princip oförändrad bemanning.

Sjukvården SNS har med anledning av kösituationen fått en tilläggsbeställning inom ortopedi, kirurgi och gynekologi som kan innebära en resultatförbättring.

Antalet årsarbetare är i september 1 517, vilket är 84 färre än samma tidpunkt för ett år sedan. Minskningen är till följd av svårigheter att rekrytera personal samt omställningsåtgärder. Antalet årsarbetare förväntas att öka med 33 under året, prognosen är dock minskad med 40 jämfört med årsbudget.

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO)

SLSO:s enheter påverkas organisatoriskt och ekonomiskt av landstingsfullmäktiges budget för 2008 om ökad mångfald i vården och genom införandet av Vårdval Stockholm. Fem vårdcentraler har hittills avknoppats under året; Husläkarmottagning Serafen 1, Vallentunadoktorn, Vaxholms vårdcentral, Huvudsta och S:t Eriks vårdcentral. Kallhälls vårdcentral har tidigare upphandlats och Nynäshamns vårdcentral har övergått i privat regi den 1 juni. Närakuten Sabbatsberg har avvecklats av SLSO vid årsskiftet och drivs som jourmottagning i privat regi. Närakuterna vid Brommaplan och Jakobsberg har avvecklats vid månadsskiftet mars/april och drivs nu som jourmottagningar av SLSO. Närakuten vid Skärholmens vårdcentral har avvecklats den 1 juni. Uppdragen för närakuterna i Farsta och på Södermalm har upphört och ersätts från den 1 juni av jouruppdrag på kvällar och helger. Omsättningen för hittills avlämnad verksamhet uppgår till 250 mkr på årsbasis. Arbetet med överlåtelse av Upplands Väsby, Viksjö samt Akalla vårdcentral, för vilka upphandlingar tidigare avbrutits, har påbörjats genom en s.k. full auktionsprocess.

Läkarbesöken på primärvårdens husläkarmottagningar, jourmottagningar samt närakuter har varit 12% fler än september -07. Sjuksköterskebesöken på husläkarmottagningarna har ökat med 1,5%. Sammantaget inom primärvårdens alla verksamheter och för samtliga vårdgivare har antalet besök varit något färre än budgeterat, men 5% fler än samma period föregående år.

Vid årsskiftet stängdes akutmottagningen och öppenvårdsrehabiliteringen vid Stockholmsgeriatriken. Detta är den främsta anledningen till den minskning som ses inom geriatrika öppenvårdsbesök, 28% färre besök än samma period före-

gående år. Antalet vårdtillfällen är 1% färre än september 2007, vilket är i enlighet med budget.

Psykiatrins öppenvårdsbesök totalt har ökat med 6% jämfört september -07, störst procentuell ökning har barn- och ungdomspsykiatri (BUP), följt av vuxenpsykiatri och beroendevården. Efterfrågan på vård i enskilt behandlingshem för BUP har ökat markant under 2007-2008 jämfört tidigare år. Antalet vårdtillfällen inom vuxenpsykiatri har minskat med nära 8%, inom beroendevården med 6%. BUP slutenvård mäts i antalet vårddygn, vilka ökat med nära 7%.

Redovisat resultat för SLSO i september är 144 mkr, vilket är 7 mkr lägre än samma period 2007 (8 mkr högre än september 2007 justerat för organisatoriska förändringar¹¹) och 48 mkr högre än periodiserad budget. Det ekonomiska resultatet är bättre än budgeterat för samtliga vårdgrenar och alla vårdgrenar utom primärvården uppvisar positiva resultat. Logopedverksamheten har fått en kraftigt minskad rörlig ersättning och trots att antalet besök ökat med 45% har resultatet för verksamheten minskat från ett överskott i fjol till ett underskott motsvarande -25% av omsättningen innevarande år.

Verksamhetens intäkter i september är högre än periodiserad budget. Avvikelse mot budget förklaras bland annat av omstruktureringsbidrag och vissa övriga intäkter som är högre än budgeterat. Justerad beställarersättning har ökat med 2,8%.

Verksamhetens sammanlagda kostnader är i stort oförändrade mellan åren och i enlighet med periodiserad budget. Vid justerat utfall har kostnaderna ökat med 3%. Kostnaderna för inhyrd personal är 22 mkr högre än föregående år, 27% (32%) och 84 mkr högre än periodens budget. Kostnaden hänförs främst till läkare och sjuksköterskor inom psykiatri och primärvård. Kostnaderna för köpt vård, främst inom psykiatri, är 13% (16%) högre än i september 2007 och överstiger periodiserad budget med 78 mkr.

SLSO prognostiserade resultat för helåret kvarstår på 20 mkr, vilket är 15 mkr lägre än budgeterat. Vidtagna omställningsåtgärder till följd av nytt ersättnings-system inom primärvården, som reducerat ersättningen för vissa vårdcentraler, har ännu inte fått fullt genomslag på resultatet. Antalet primärvårdsenheter med negativt resultat är denna månad 60, att jämföra mot 37 enheter samma period förra året, trots ökad produktion enligt ovan. För psykiatri och geriatrik bedöms nollresultat kunna uppnås.

Prognos för verksamhetens sammanlagda kostnader är högre än budgeterad kostnadsutveckling på -3 % och högre än justerat bokslut föregående år. Avvikelse mot årsbudget hänförs främst till kostnader för köpt extern vård och bemanning.

Antalet årsarbetare på 11 765 har minskat med 714 jämfört med september 2007. Antalet årsarbetare prognostiseras bli 265 färre än budgeterat. Förändringen be-

¹¹ Justering utförd för avknoppningar, avslutade uppdrag, förändrat ersättningssystem för avancerad medicinsk service samt kostnader för omstruktureringar föregående år.

ror i huvudsak på avknoppad/avslutad verksamhet (185 åa) samt omställningsåtgärder (340 beslutade).

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB)

AISAB:s ackumulerade resultat i september är 1,8 mkr lägre än samma period 2007 och 0,1 mkr lägre än periodiserad budget. Den sjätte maj tog AISAB över uppdraget att sköta transporter av avlidna, vilket är resultatneutralt, dock resulterar det i att omsättningen ökar med 4,4 mkr. AISAB:s vidhåller därmed ett prognostiserat nollresultat.

Verksamhetens intäkter har ökat med 5,7% jämfört med 2007 och är 2,5 mkr högre än periodiserad budget. Förändring jämfört med 2007 är en följd av ökade intäkter för ersättning av huvudavtal samt intäkter för den nytillkomna verksamheten. Avvikelse mot periodiserad budget beror främst på intäkter för den nya verksamheten.

Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat med 8,0% jämfört med 2007 och är högre än budgeterad kostnadsutveckling på 4,1%. Förändring jämfört med 2007 och budget beror främst på kostnader för den nya verksamheten samt högre personalkostnader och högre fordonskostnader.

Antalet årsarbetare är 19 fler än vid samma tidpunkt 2007 och prognostiseras bli fler än budgeterat.

Tillgängligheten av beredskapstid är 99,6%, vilket är något lägre än utfallet 2007 (99,7%). Mål för 2008 är 100% tillgänglighet.

Stockholm Care AB

Resultatutfallet uppgår till -3,2 mkr, vilket är 6,2 mkr lägre än såväl motsvarande period 2007 som periodiserat budgeterat resultat. Bolagets resultatprognos är -3 mkr, att jämföra med budgeterat resultat på 4 mkr.

Intäkterna understiger kraftigt såväl föregående år som periodiserad budget. Avvikelsen jämfört med föregående år är -8,2 mkr eller -12% och jämfört med periodiserad budget är avvikelsen -11,6 mkr eller -16%. Anledningen till detta är en minskad patienttillströmning främst inom områdena rehabilitering och benmargstransplantationer. Detta har inneburit en förändrad så kallad "case-mix" och det genomsnittliga priset per patientärende har minskat med 17%.

Kostnaderna understiger föregående år med 2,0 mkr eller -3%. Jämfört med periodiserad budget är avvikelsen -5,2 mkr eller -8%. Kostnadsutfallet har belastats med 3,4 mkr avseende upplupna personalkostnader för avgående VD samt 1,2 mkr avseende kundförluster.

Vid styrelsens sammanträde den 24 juni presenterade tf VD ett åtgärdsprogram i tio punkter. Åtgärder vidtas såväl på intäkts/marknadssidan som på kostnadssi-

dan. Bland annat genomförs prisjusteringar både för Tobias Registret och för patientvården.

Folktandvården Stockholms län AB (Folktandvården)

Folktandvårdens totala produktion ökar genomgående jämfört med 2007. Ökningen avser antal behandlade barn där produktionen ökat med 2,1%, antal behandlade vuxna som ökar med 3,2% samt antal behandlade inom specialisttandvård där ökningen är 1,1%. Prognosen är i september oförändrad jämfört med augusti men höjdes föregående månad för behandlade barn med 3 000 eller med 1,9% och antal behandlade inom specialistvård med 500 eller med 1,7%. Prognosen för behandlade vuxna minskades med 2 000 eller med 0,6%.

Folktandvårdens redovisade resultat för perioden, 23,5 mkr, har förbättrats jämfört med resultat i augusti, 18,5 mkr. Resultatet är 3,6 mkr lägre än 2007 men 10,4 mkr bättre än periodiserad budget. Förändring jämfört med periodiserad budget förklaras främst av betydligt lägre personalkostnader. Folktandvårdens prognostiserade resultat för helåret har i augusti justerats med 2 mkr till 17 mkr och är således högre än budgeterat resultat, 15 mkr.

Verksamhetens intäkter har ökat med 3,8% eller med 34,0 mkr jämfört med motsvarande period 2007 men är 0,7% eller 6,3 mkr lägre än periodiserad budget. Förändring jämfört med 2007 är bland annat en följd av genomförd prishöjning samt att antalet behandlade vuxna patienter har ökat.

Verksamhetens kostnader har ökat med 4,0% eller med 33,5 mkr jämfört med motsvarande period 2007 men är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 5,2%. Den budgeterade ökningen är beräknad efter att bokslut 2007 justerats för engångsposter. Förändring jämfört med 2007 beror till stor del på ökade personalkostnader samt ökade kostnader för övriga verksamhetskostnader. Avvikelse mot den budgeterade kostnadsutvecklingen förklaras främst av lägre personalkostnader.

Verksamhetens personalkostnader har ökat med 3,3% eller med 19,3 mkr jämfört med 2007 men är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 8,1%. Avvikelse mot föregående år förklaras bland annat av det löneavtal som senast togs för tandläkarna (34% av personalen) och som innebar 10% under två år. Avvikelse mot den budgeterade personalkostnadsutvecklingen förklaras bland annat av att antal årsarbetare i utfallet är lägre än det budgeterade antalet. Prognos för verksamhetens personalkostnader har inte justerats sedan augusti då prognosen lades 20,7 mkr lägre än budget.

Antalet årsarbetare har minskat med 8 till 1 823 jämfört med bokslut 2007. Prognos för antalet årsarbetare har justerats ned med 10 årsarbetare och är nu 1 840.

TioHundra AB

Bolaget ägs av Stockholms läns landsting och Norrtälje Kommun via ett Kommunalförbund där de två huvudmännen är enda medlemmar. Redovisningen för TioHundra AB konsolideras i Stockholms läns landstings koncernredovisning med 50 procent.

TioHundra AB förbättrar denna månad sin prognos med 5 mkr från -7 mkr till -2 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Prognosen för SLL-koncernen påverkas med 50% dvs med -1,0 mkr. Resultatutfallet uppgår till 12 mkr, vilket är 22 mkr högre än för motsvarande period 2007 och 3 mkr högre än periodiserat budgeterat resultat.

Verksamhetens intäkter har ökat med 7,2% som en effekt av ökad produktion och prisuppräknig. Intäkterna överstiger periodiserad budget med 28 mkr, vilket främst är hänförligt till högre intäkter för omsorgsverksamheten samt geriatriken. För helåret prognostiseras verksamhetens intäkter överstiga budget med 30 mkr vilket innebär en ökning med 6,1% jämfört med 2007, att jämföra med budgeterad ökning på 3,8%.

Verksamhetens kostnader har ökat med 4,6% och är 24 mkr högre än kostnaderna enligt periodiserad budget, vilket främst hänförs till högre personalkostnader samt kostnader för inhyrd personal. För helåret prognostiseras verksamhetens kostnader överstiga budget med 29 mkr, vilket innebär en ökning med 4,8% jämfört med 2007. Budgeterad kostnadsökning uppgår till 2,5%.

Personalkostnaderna har ökat med 6,0% och är 16 mkr högre än enligt periodiserad budget. För helåret prognostiseras personalkostnaderna överstiga budget med 18 mkr. Kostnaderna för inhyrd personal prognostiseras överstiga budget med 12 mkr. De sammantagna bemanningskostnaderna prognostiseras därmed överstiga budget med 30 mkr, vilket innebär en ökning jämfört med 2007 på 6,0%.

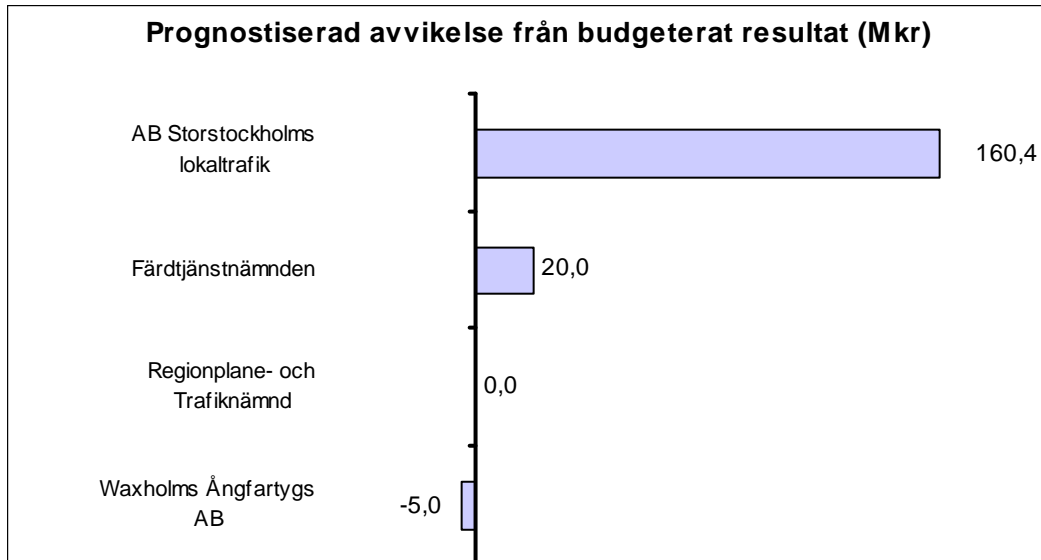
Den främsta riskfaktorn utgörs av årets lönerörelse.

Antalet årsarbetare har minskat med 28 eller 1,2%, från 2 365 till 2 337. För helåret prognostiseras och budgeteras antal årsarbetare uppgå till 2 360, vilket i stort sett innebär ett oförändrat antal jämfört med 2007.

5.2 Bilaga 2 Trafiken

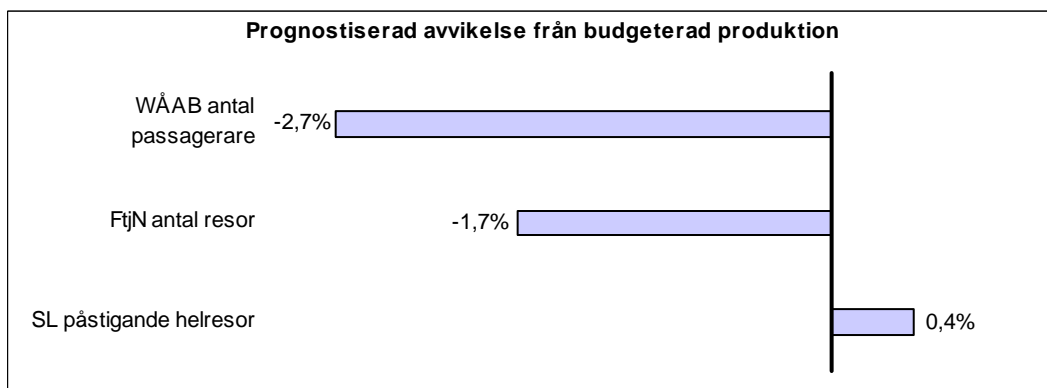
5.2.1 Övergripande

Prognosen för trafikverksamhetens sammanlagda årsresultat är 175 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Prognosen innebär en förbättring med 5 mkr jämfört med föregående månad.

Produktion

Prognosen för antal resande inom hela trafikverksamheten är 691 313 000 vilket innebär en ökning med 0,4% jämfört med budget. Jämfört med bokslut 2007 innebär prognosen en ökning med 1,8% motsvarande 12 030 000 resande att jämföra med den budgeterade ökningen på 1,4% motsvarande 9 197 000 resande.

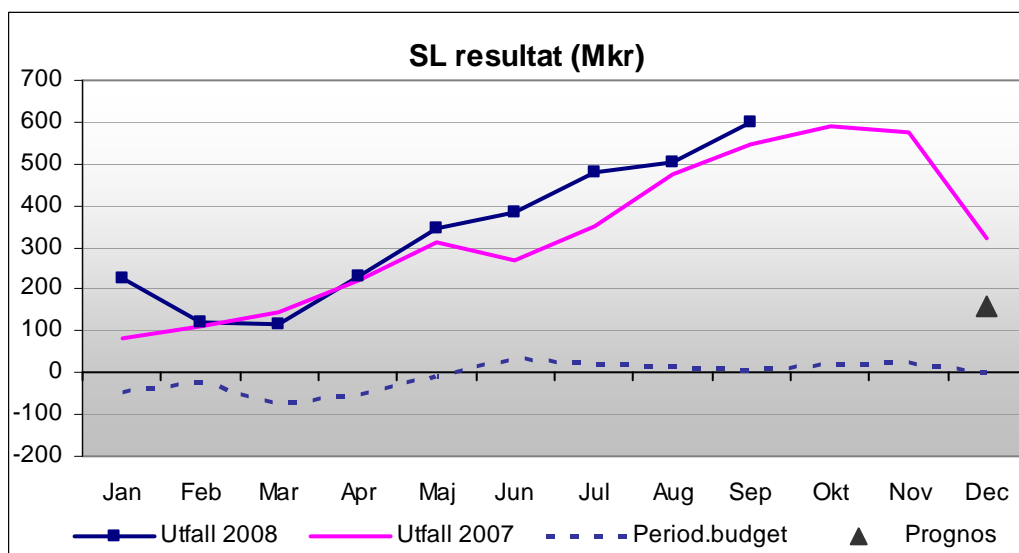

WÅAB redovisar för perioden en förbättrad utveckling av antalet resor med 0,3%, eller 9 000 fler resor, jämfört med samma period föregående år. Skärgårdstrafiken står för hela ökningen. Den budgeterade förändringen på helår är en ökning med 3%, 112 000 resor. Prognosen innebär dock resandeutfall lägre än budget med 105 000 passagerare. Försämringen är en följd av det låga antalet resande under augusti i samband med regn och kyla.

Färdtjänsten redovisar för perioden en ökning med 7 000 resor än vid samma tidpunkt 2007 (augusti 2008 /augusti 2007) vilket dock är 62 000 färre resor än budgeterat. Ökningen avser färdtjänstresor med taxi. Sjukresor är 4 000 fler än budget men något lägre än 2007, tjänsteresor är lägre än budgeterat och lägre än samma period föregående år. Den lägre resevolymen i förhållande till budget beror på ett färre antal personer med färdtjänsttillstånd, ökad tillgänglighet i SL-trafiken samt satsningen på närtrafiken. Prognosen påvisar 52 000 färre resor än budgeterat.

SL redovisar för perioden en förbättrad utveckling av resandet med buss och lokalbanor och prognosen är 0,4%, motsvarande 3 miljoner påstigande helresor utöver budget. Den budgeterade förändringen på helår är en ökning med 1,3%, motsvarande 9 miljoner fler påstigande helresor jämfört med 2007.

5.2.2 AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)

Målvärden 2008 för tillförlitlighet inom trafiken utgörs av punktlighet (procent avgångar i rätt tid i intervallet 90 till 99%). Från och med september avser utfallet föregående månads uppgifter. Förändringen är föranledd av ett omfattande kvalitetssäkringsarbete. Alla trafikslag redovisar förbättrad punktlighet jämfört med föregående år men de uppnår inte budgeterade värden förutom för Roslagsbanan och Saltsjöbanan.

Andelen nöjda resenärer enligt SL:s ombordundersökningar uppgår till 72% (67%) vilket är i linje med budget.

SL resultaträkning	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall
mkr	2008	2007	08/07	2008	2008	Pr-Bu	2007
	sept	sept	%				
Tillskott från SLL	4 264	4 010	6,3	5 685	5 685	0	5 346
Biljettintäkter	3 715	3 307	12,4	4 800	5 070	270	4 476
Uthyrning fordon	970	975	-0,6	1 304	1 303	-2	1 298
Reklam	129	118	9,5	203	183	-20	161
Övrigt	560	575	-2,6	827	759	-68	752
Verksamhetens intäkter	9 639	8 985	7,3	12 819	13 000	181	12 032
Personalkostnader	-396	-302	31,0	-526	-562	-36	-426
Köpt trafik	-5 863	-5 577	5,1	-8 078	-8 133	-55	-7 534
Reparation och underhåll	-524	-552	-5,2	-913	-878	35	-823
SJ-kostnad	-89	-69	28,8	-96	-126	-30	-106
Övrigt	-687	-683	0,6	-1 112	-1 097	16	-1 104
Verksamhetens kostnader	-7 558	-7 183	5,2	-10 726	-10 797	-71	-9 993
Avskrivningar	-1 024	-948	8,0	-1 425	-1 397	28	-1 278
Finansnetto	-458	-305	49,9	-668	-646	22	-440
Resultat	598	548	9,1	0	160	160	321

Verksamhetens intäkter har ökat jämfört med 2007, främst till följd av ökade biljettintäkter och ökat tillskott från SLL.

Verksamhetens kostnader har ökat jämfört med 2007 med 5,2% vilket är lägre än den budgeterade kostnadsökningen på 7,3%. Större avvikelser mot föregående år avser personalkostnader, som ökar till följd av löneökningar och ökat antal anställda, samt kostnader för köpt trafik med anledning av indexreglering.

Prognosen är oförändrat jämfört med föregående månad och är 160 mkr bättre än budget. Prognosen innebär en ökning av biljettintäkterna med 270 mkr jämfört med budget.

Produktionskostnader per trafikslag framgår av tabellen nedan.

SL produktionskostnad per trafikslag	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
mkr	2008	2008	%	2007
Tunnelbana	-2 786	-2 781	0	-2 713
Pendeltåg	-1 564	-1 492	5	-1 394
Lokaltåg/Spårvagn	-612	-605	1	-556
Buss	-4 074	-4 079	0	-3 741
Trafikslagsgemensamt	-362	-396	-9	-318
Totalt SL	-9 398	-9 353	0	-8 722

Prognosen för skattefinansieringsgraden är 51,6% att jämföra med budget 52,8%.

Antalet årsarbetare har ökat med 70 jämfört med 2007. Ökningen beror huvudsakligen på att SL Kundtjänst har utökat sin verksamhet i samband med nattöppet samt förarbeten inför lanseringen av SL Access. Vidare är Trygghetscentralen numera bemannad med egen personal.

5.2.3 Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB)

Mål för tillförlitlighet har inte fastställts för 2008. Två mätningar av tidshållningen vid Strömkajen, Vaxholm, Stavsnäs och Sandhamn har genomförts. Mätningen avser såväl avgångar som ankomster i rätt tid. En differens på 3 minuter accepteras vid avgångar och på 5 minuter vid ankomster. Tillförlitligheten mätt på detta vis var under augusti 82%, en ökning med två procentenheter jämfört med augusti.

Redovisning av tillskott från SLL har ändrats mellan åren 2007 och 2008. Från och med 2008 redovisas tillskottet löpande under året i resultaträkningen.

WÅAB resultaträkning	Utfall	Utfall	Förändr	Budget	Prognos	Avvikels	Bokslut ^{*)}
mkr	2008	2007	utfall	2008	2008	e	2007
	sept	sept	%			PR-BU	
						%	
Verksamhetens intäkter	232	83	181,8	304	304	0,0	105
Verksamhetens kostnader	-201	-180	11,8	-262	-268	2,5	-244
Avskrivningar	-20	-20	-0,1	-29	-28	-3,5	-27
Finansnetto	-8	-7	3,9	-13	-13	-3,8	-10
Resultat	4	-125	-103,0	0	-5	-100,0	-175

*) Slutligt resultat 2007 efter ägartillskott/koncernbidrag är 0

Förändringen jämfört med 2007 är av redovisningsteknisk karaktär enligt ovan. Större avvikelser mot periodiserad budget avser 11 mkr kostnader för köpt trafik samt 11 mkr driftkostnader för fartyg. Kostnadsutvecklingen sammanhänger med ökade bränslekostnader.

Periodens prognos är fortsatt negativ med 5 mkr, främst till följd av ökade bränslekostnader. Prognos för skattefinansieringsgraden är 65% i enlighet med budget.

5.2.4 Färdtjänstnämnden (FtjN)

Det ackumulerade antalet resor är i september i stort sätt oförändrat jämfört med samma period 2007, dock har det genomsnittliga antalet färdtjänstresor per resenär ökat från 29 till 31 resor per resenär. Detta förklarar huvudsakligen det ekonomiska utfallet under perioden.

FtjN resultaträkning	Utfall	Utfall	Förändr.	Budget	Prognos	Avvikelse	Bokslut
mkr	2008	2007	utfall	2008	2008	PR-BU	2007
	sept	sept	%			%	
Verksamhetens intäkter	871	845	3,0	1 178	1 170	-0,7	1 132
Verksamhetens kostnader	-819	-793	3,4	-1 171	-1 143	-2,3	-1 096
Avskrivningar	-5	-4	31,7	-7	-7	-7,0	-6
Finansnetto	0	0	161,9	-1	-1	-37,5	0
Resultat	47	49		0	20		31

Det redovisade resultatet för perioden är 2,1 mkr lägre än 2007 men 23,4 mkr högre än periodiserad budget. Förändring jämfört med 2007 och periodiserad budget förklaras av en i huvudsak oförändrad resevolym, vilket har lett till lägre kostnader i förhållande till budget. Prognostiserat resultat för helåret är förbättrat med 5 mkr till 20 mkr jämfört med budgeterat nollresultat.

Verksamhetens intäkter har ökat jämfört med 2007 men är lägre än periodiserad budget. Avvikelse mot periodiserad budget och prognos förklaras av lägre resenärsavgifter på grund av en lägre resevolym.

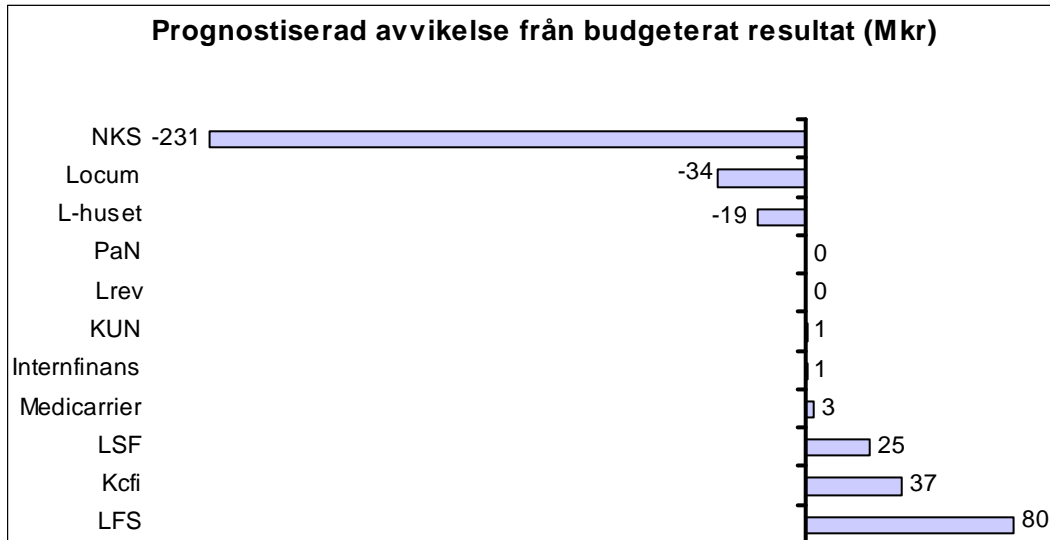
Verksamhetens sammanlagda kostnader har ökat 3,5% jämfört med 2007 men är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 7,1%. Förändring jämfört med 2007 beror i huvudsak på prisutvecklingen av köpta trafik tjänster samt ökade IT-kostnader på grund av implementeringen av nytt system. Den totala kostnadsprognosen uppgår till 28,1 mkr vilket i stort sett förklaras av en lägre resevolym och lägre beställningskostnader än budgeterat.

Verksamhetens personalkostnader har minskat med 0,1% jämfört med 2007 och är lägre än budgeterad kostnadsutveckling på 5,4%. Förändring jämfört med 2007 är en följd av omställningsåtgärder gjorda under förra året. Avvikelse mot budget förklaras av vakanta befattningar vilka kommer att tillsättas under året.

Antalet årsarbetare är i september 0,8% lägre jämfört med samma tidpunkt 2007. Förändringen beror på utförda omställningsåtgärder och vakanser. Prognosen är oförändrad jämfört med budget.

Vad gäller kvalitetsmått för kundnöjdhet och tillförlitlighet är de i huvudsak goda. Tidspassning vid taxiresa uppfyller mer än väl budgeterat målvärde. Vad gäller kundnöjdhet är utfallet i SLTF:s kundbarometer 89% (mål 90%).

5.3 Bilaga 3 Övriga resultatenheter

5.3.1 Fastigheter

Landstingsfastigheters resultat på 451 mkr är något lägre än föregående års utfall på 452 mkr. Periodens resultat före reavinster uppgår till 355 mkr, vilket är 21 mkr lägre än motsvarande period föregående år. Detta förklaras bland annat av försämrat finansnetto samt ökade avskrivningar. De ökade kostnaderna balanseras till viss del av ökade hyresintäkter.

Utfallet överstiger periodiserad budget med 132 mkr. Differensen förklaras av högre hyresintäkter än budgeterat och ett lägre utfall än budgeterat när det gäller fastighetskostnader och finansnetto. Avskrivningarna är högre än budgeterat. Ett antal genomförda fastighetsförsäljningar, där Nynäshamns sjukhus är den största, har bidragit till resultatet.

De genomförda fastighetsförsäljningarna höjer prognosen för realisationsvinster på årsbasis från 50 mkr till 95 mkr. Tillsammans med högre hyresintäkter till följd av tillkommande hyreskontrakt medför det att det prognostiserade utfallet på 423 mkr beräknas att överstiga budgeten på 342 mkr med 81 mkr. Prognosen är oförändrad jämfört med föregående månad.

Locums prognos för årets resultat är - 30 mkr, oförändrat jämfört med föregående månad. Avvikelsen mot budget uppgår till -34 mkr. Årsprognos från KPA beräknad enligt huvudregeln ökar årets pensionskostnad, inklusive löneskatt, med 32 mkr jämfört med budget. Kostnadsökningen är en ackumulerad engångseffekt med anledning av bland annat nya livslängdsantaganden.

Revidering har gjorts avseende försäljningsintäkter och kostnader till följd av att NKS-kansliet fr.o.m. 2008-05-01 övergick till Landstingsstyrelsens förvaltning.

Nya Karolinska Solna (NKS) har enligt landstingsfullmäktiges beslut blivit en egen förvaltning från första maj, vilket innebär att NKS ska upprätta egen resultat- och balansräkning. Resultatet till och med september är -9,1 mkr, vilket är ca

5 mkr lägre än föregående månad. Prognosen för helåret är -187,4 mkr, varav 168,4 mkr härleds till rivningen av byggnader för NKS räkning som genererar nedskrivningskostnader hos LFS. Kostnaden kommer att faktureras NKS och bokföras i december. Resultatet för verksamhetens övriga kostnader prognostiseras till -19 mkr, vilket är 6 mkr högre än föregående månad.

5.3.2 Koncernfinansiering

Koncernfinansiering prognostiserar ett resultat som överstiger budget med 37 mkr. De samlade skatteintäkterna beräknas bli 128 mkr högre än budgeterat, men detta motverkas bl a av ett prognostiserat finansnetto lägre än budgeterat beroende på högre koncerninterna räntekostnader.

5.3.3 Övriga

Landstingsstyrelsens förvaltning prognostiserar ett positivt resultat med 25 mkr jämfört med budgeterat nollresultat, beroende på framför allt lägre personalkostnader och övriga driftskostnader samt högre finansnetto än budgeterat.

MediCarrier AB rapporterar en prognos på 3,3 mkr, att jämföra med budgeterat nollresultat. Resultatet kan huvudsakligen hänföras till ökad försäljning samt lägre personalkostnader. En ny prissättningsmodell införs under året och bolaget har från och med halvårsskiftet övertagit ansvaret för distribution av informationsmateriel och frikort.

Kulturnämnden prognostiserar en avvikelse mot budgeterat nollresultat med 0,9 mkr. Avvikelsen förklaras av att ränteintäkterna blir högre än budgeterat.

Patientnämndens resultatprognos ändras från -0,4 mkr i augusti till 0 mkr i september. Prognosen är därmed lika med budget.

Övriga enheter prognostiserar resultat som i huvudsak överensstämmer med budget.

5.4 Bilaga 4 Tabell Resultat per förvaltning och bolag

Resultat för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

Resultat för sept 2008 (mkr)

(Resultat före bokslutsdispositioner och skatt)

	Resultat 2008 jan-sept	Resultat 2007 jan-sept	Period Budget jan-sept	Prognos helår sept	Prognos helår aug	Bokslut helår 2007	Budget helår 2008	Avvikelse prognos- budget
Vård								
HSN	805,1	433,3	315,0	150,0	100,0	87,5	0,0	150,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	144,5	151,2	96,5	20,0	20,0	50,1	35,0	-15,0
Karolinska universitetssjukhuset	-216,5	-204,2	60,2	-220,0	-180,0	-358,1	0,0	-220,0
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	-19,0	-15,0	2,5	-24,0	-27,0	-25,4	0,0	-24,0
Södersjukhuset AB	2,6	-24,5	16,1	0,0	0,0	-27,1	0,0	0,0
Danderyds Sjukhus AB	16,9	-76,9	-4,6	15,0	0,0	-65,1	0,0	15,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	15,2	4,4	4,6	4,0	4,0	3,8	0,0	4,0
<i>Akutsjukhusen totalt</i>	<i>-200,8</i>	<i>-316,2</i>	<i>78,8</i>	<i>-225,0</i>	<i>-203,0</i>	<i>-472,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-225,0</i>
Folk tandvården Stockholms län AB	23,5	27,0	13,1	17,0	17,0	38,5	15,0	2,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	-0,1	1,7	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0
Stockholm Care AB	-3,2	3,0	3,0	-3,0	-3,0	2,4	4,0	-7,0
Koncernjusteringar ¹⁾	-0,4	-0,4	0,0	-0,4	-0,4	0,0	0,0	-0,4
Subtotal	768,5	299,7	506,3	-41,4	-69,4	-292,1	54,0	-95,4
TioHundra AB	6,0	-4,9	5,4	-1,0	-3,5	-7,2	0,0	-1,0
Totalt vård	774,5	294,8	511,7	-42,4	-72,9	-299,4	54,0	-96,4
Trafik								
AB Storstockholms Lokaltrafik	594,0	543,6	6,4	160,4	160,4	320,9	0,0	160,4
Waxholms Ångfartygs AB	3,7	-124,6	-0,7	-5,0	-5,0	-175,4	0,0	-5,0
Färdtjänstnämnden	46,9	48,9	23,4	20,0	15,0	31,4	0,0	20,0
Regionplane- och trafiknämnden	7,6	12,0	11,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Totalt trafiken	652,2	479,9	40,0	175,4	170,4	177,2	0,0	175,4
Fastigheter								
Locum AB	-12,0	5,6	2,6	-30,0	-30,0	5,8	4,0	-34,0
Landstingsfastigheter Stockholm	450,6	451,5	317,8	422,6	422,6	510,8	342,3	80,2
Totalt fastigheter	438,6	457,1	320,4	392,6	392,6	516,7	346,3	46,3
Övriga								
Kulturnämnden	5,6	7,7	0,0	0,9	0,6	4,1	0,0	0,9
Landstingsrevisorerna	6,4	7,1	5,2	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0
Patientnämnden	0,8	0,9	0,7	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
MedicARRIER AB	9,5	7,9	-0,8	3,3	3,3	4,3	0,0	3,3
Landstingshuset Stockholm AB	-3,4	-74,8	-17,8	-42,7	-42,7	-244,8	-23,7	-19,0
Totalt övriga	18,8	-51,3	-12,7	-38,5	-39,2	-234,6	-23,7	-14,8
Finansiering								
Skadekontot	-1,2	2,8	3,3	-0,4	-0,5	3,1	0,0	-0,4
AB Stockholms läns landstings Internfinans	3,4	3,9	2,6	4,0	3,6	5,3	3,0	1,0
Totalt finansiering	2,3	6,7	6,0	3,6	3,1	8,4	3,0	0,6
Koncernfunktioner								
Koncernfinansiering	46,0	351,7	-34,3	118,5	43,7	371,7	81,0	37,5
LSF inkl Gymnasier	110,4	128,4	4,7	25,0	20,0	60,6	0,0	25,0
NKS	-9,1	-	-	-187,4	-25,0	-	0,0	0,0
Totalt koncernfunktioner	147,3	480,1	-29,6	-43,9	38,7	432,3	81,0	62,5
Koncernjusteringar ¹⁾	-22,0	51,4	0,0	7,4	7,4	407,2	0,0	7,4
S:a resultat före disp o skatt	2 012	1 719	836	454	500	1 008	460	-6

1) Koncernjusteringar i utfallet avser koncernåterläggningar och interndifferenser. I prognosen återläggs nedskrivning av aktier i DB.

5.5 Bilaga 5 Tabell Investeringar per förvaltning och bolag

Investeringar för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

	Investeringar 2008 0809	Investeringar 2007 0709	Prognos helår 0809	Prognos helår 0808	Bokslut helår 0712	Budget helår 0812	Avvikelse budget- prognos
Vård							
HSN	11,2	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	3,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	38,5	41,4	55,0	71,0	55,3	71,0	16,0
Karolinska universitetssjukhuset	186,4	147,8	360,0	400,0	303,7	336,0	-24,0
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	9,3	3,7	28,0	28,0	24,1	28,0	0,0
Södersjukhuset AB	64,2	61,6	110,0	110,0	113,1	110,0	0,0
Danderyds Sjukhus AB	38,1	42,0	81,0	81,0	61,7	81,0	0,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	7,6	7,2	9,0	9,0	9,7	9,0	0,0
Folktandvården Stockholms län AB	57,6	33,3	70,0	60,0	52,4	57,0	-13,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	4,5	2,8	0,0	0,0	3,8	6,5	6,5
Stockholm Care AB	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Totalt vård	417,4	339,9	713,0	759,0	623,8	701,5	-11,5
Trafik							
AB Storstockholms Lokaltrafik	2 530,2	1 841,6	4 006,0	4 006,0	3 105,5	5 192,0	1 186,0
Waxholms Ångfartygs AB	30,0	9,1	45,5	69,5	14,9	65,8	20,3
Färdtjänstnämnden	0,2	2,0	2,7	2,7	7,1	2,7	0,0
Regionplane- och trafiknämnden	0,2	0,2	0,6	0,6	0,8	0,2	-0,4
Totalt trafiken	2 560,7	1 852,9	4 054,8	4 078,8	3 128,3	5 260,7	1 205,9
Fastigheter							
Locum AB	0,6	0,9	1,4	1,4	1,0	1,4	0,0
Landstingsfastigheter Stockholm	783,4	525,3	1 159,0	1 159,0	797,9	1 159,0	0,0
Totalt fastigheter	784,0	526,1	1 160,4	1 160,4	798,9	1 160,4	0,0
Övriga							
Kulturnämnden	0,1	0,2	0,2	0,2	0,5	0,1	-0,1
Landstingsrevisorerna	0,1	0,1	0,3	0,3	0,1	0,3	0,0
Patientnämnden	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Medicari AB	1,7	0,9	3,0	3,0	1,2	3,0	0,0
Landstingshuset Stockholm AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt övriga	1,9	1,2	3,5	3,5	2,0	3,4	-0,1
Finansiering							
Skadekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
AB Stockholms läns landstings Internfinans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt finansiering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koncernfunktioner							
Koncernfinansiering	554,5	0,0	233,0	233,0	414,9	233,0	0,0
LSF inkl Gymnasier	34,2	32,4	68,8	68,8	90,2	740,0	671,2
NKS	31,8	-	142,5	142,5	-	0,0	-142,5
Totalt koncernfunktioner	620,5	32,4	444,3	444,3	505,2	973,0	528,7
S:a investeringsutgifter	4 384,5	2 752,5	6 376,1	6 446,0	5 069,2	8 098,9	1 722,9

5.6 Bilaga 6 Tabell Årsarbetare per förvaltning och bolag

Årsarbetare	Utfall 2008 sep	Utfall 2007 sep	Förändr. 08-07	Förändr. %	Prognos 2008 dec	Budget 2008 dec	Avvik. PR-BU
Vård							
HSN	297	255	42	0	301	293	8
Stockholms läns sjukvårdsområde	11 765	12 479	-714	-6	11 725	11 990	-265
Karolinska universitetssjukhuset	15 309	14 848	461	3	15 200	15 015	185
Sjukvården Salem, Nykvarn, Södertälje	1 517	1 601	-84	-5	1 550	1 590	-40
Södersjukhuset AB	4 015	3 905	110	3	3 990	3 990	0
Danderyds Sjukhus AB	3 188	3 166	22	1	3 180	3 180	0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	335	336	-1	0	333	333	0
<i>Akutsjukhusen totalt</i>	<i>24 364</i>	<i>23 856</i>	<i>508</i>	<i>2</i>	<i>24 253</i>	<i>24 108</i>	<i>145</i>
Folktandvården Stockholms län AB	1 823	1 842	-19	-1	1 840	1 850	-10
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	216	197	19	10	205	200	5
Stockholm Care AB	13	11	2	18	11	11	0
Totalt vården	38 478	38 640	-162	23	38 335	38 452	-117
Trafik							
AB Storstockholms Lokaltrafik	840	770	70	9	840	880	-40
Waxholms Ångfartygs AB	25	25	0	0	28	28	0
Färdtjänstnämnden	117	118	-1	-1	118	118	0
Regionplane- och trafiknämnden	45	48	-3	-6	48	50	-2
Totalt trafiken	1 027	961	66	2	1 034	1 076	-42
Fastigheter							
Locum AB	204	202	2	1	206	203	3
Landstingsfastigheter Stockholm	0	0	0	0	0	0	0
Totalt fastigheter	204	202	2	1	206	203	3
Övriga							
Kulturnämnden	50	41	9	22	45	43	2
Landstingsrevisorerna	25	25	0	0	26	25	1
Patientnämnden	17	16	1	6	17	16	1
Medicari AB	98	101	-3	-3	92	89	3
Landstingshuset Stockholm AB	0	0	0	0	0	0	0
Totalt övriga	190	183	7	25	180	173	7
Finansiering							
Skadekontot	0	0	0	0	0	0	0
Internfinans	8	9	-1	10	9	9	0
Totalt finansiering	8	9	-1	10	9	9	0
Koncernfunktioner							
Koncernfinansiering	0	0	0	0	0	0	0
Landstingsstyrelsens förvaltning(inkl.gymn)	932	1 036	-104	-10	930	950	-20
Totalt koncernfunktioner	932	1 036	-104	-10	930	950	-20
Koncernjusteringar							
TioHundra AB (50%)	1 169	1 183	-14	0	1 190	1 180	10
Summa resultat SLL-koncernen	42 008	42 214	-206	0	41 884	42 043	-159

Antal ÅA för HSN är beräknad på BVs antal ÅA.

5.7 Bilaga 7 Förklaring till nyttjade förkortningar

AISAB	Ambulanssjukvården i Storstockholm AB
Care	Stockholm Care AB
DSAB	Danderyds Sjukhus AB
FtjN	Färdtjänstnämnden
FTV	Folktandvården Stockholms län AB
HSN	Hälso- och sjukvårdsnämnden
Karolinska	Karolinska Universitetssjukhuset
KcFi	Koncernfinansiering
KN	Kulturnämnden
LFS	Landstingsfastigheter Stockholm
Lrev	Landstingsrevisorerna
LSF	Landstingsstyrelsens förvaltning
NKS	Nya Karolinska Solna
PaN	Patientnämnden
RTN	Regionplane- och trafiknämnden
SL	AB Storstockholms lokaltrafik
SLSO	Stockholms läns sjukvårdsområde
SNS	Sjukvården i Salem, Nykvarn, Södertälje
StE	Sankt Eriks Ögonsjukhus AB
SÖS	Södersjukhuset AB
TioHundra	TioHundra AB
WÅAB	Waxholms Ångfartygs AB
åa	Årsarbetare

Primärtjänster

Försäljning av sjukvård, trafik, tandvård, utbildning och övrigt

Ränteswap

En ränteswap innebär att två aktörer byter räntebetalningsflöden med varandra.

Det vill säga att en part betalar fast ränta men som önskar rörlig ränta och en annan part betalar rörlig ränta men med som vill betala fast ränta på sina respektive krediter. Ett av motiven för att träffa avtal om en ränteswap kan exempelvis vara anpassning av räntebindningstid i skuldportföljen för att därigenom ta hänsyn till önskad risk och egna förväntningar på räntemarknaden.

SLL har för avsikt att inneha avtalen löptiden ut. Marknadsvärdet kommer att variera under löptiden dock utan resultatpåverkan. När avtalstiden löper ut är marknadsvärdet noll.

Verksamhetsanknutna tjänster

Laboratorie- och röntgentjänster.